

ЗА ПАТРІАРХАТ

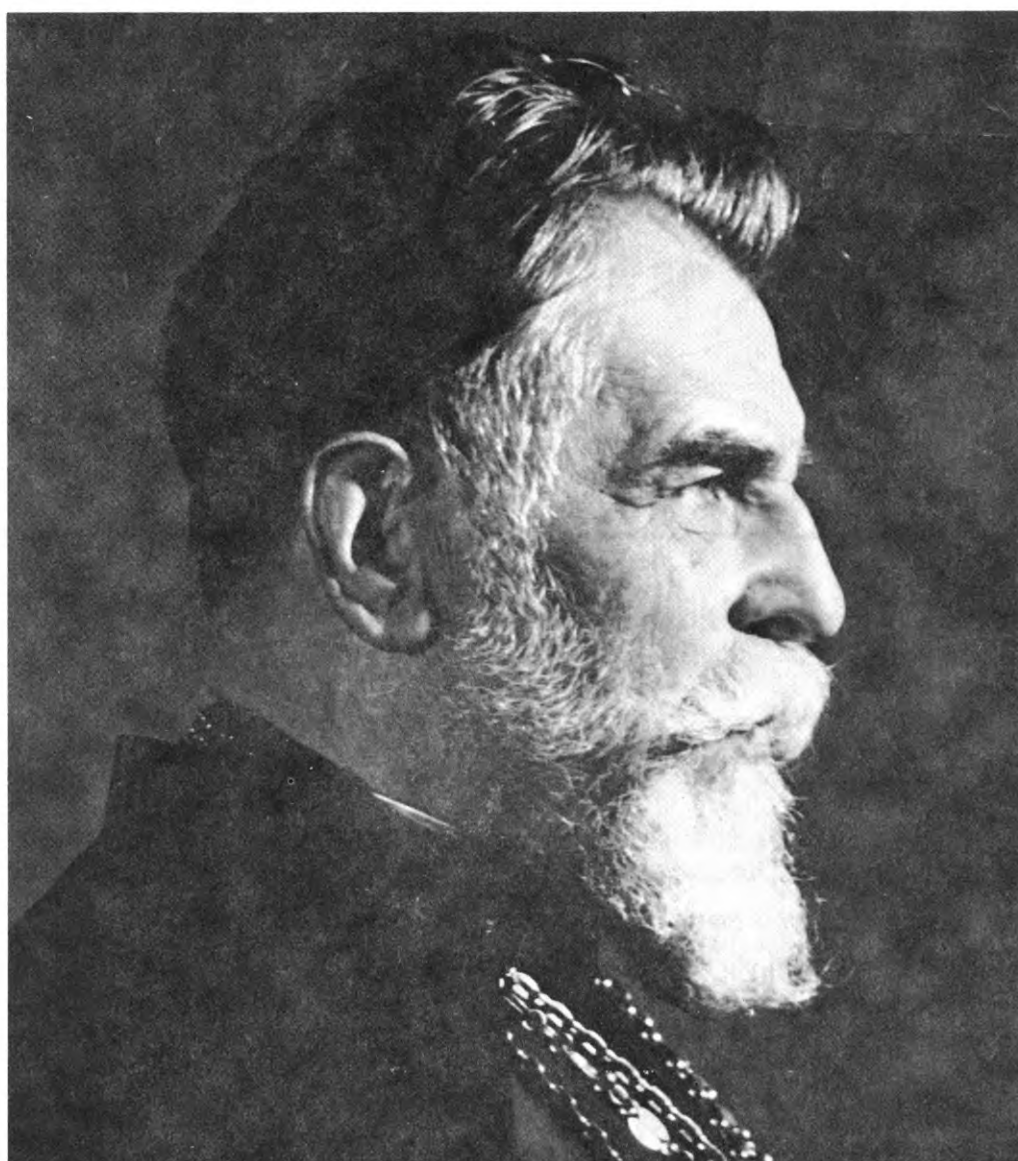
БЮЛЕТЕНЬ ТОВАРИСТВА ЗА ПАТРІАРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ
УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

English Edition - Page 27

ЧИСЛО 1 /20/

БЕРЕЗЕНЬ, 1972

РІК VI

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ЇХ БЛАЖЕНСТВО КИР ЙОСИФ VII

ПРЕСОВИЙ ФОНД
Листа ч. 7.

Д-р.	Р.Смик	дол.	20.00
П.	Ю.Ганкевич	"	10.00
П.З	З.Осінчук	"	3.50
П-ні	А.Гамуляк	"	3.00
П.	А.Букшований	"	2.00
Д-р.	Р.Смик	"	10.00

Ціна журналу 1.00 доляр

**ЗА ПАТРІЯРХАТ - видає Крайова Управа Товариства за Патріархальний
Устрій Української Католицької Церкви**

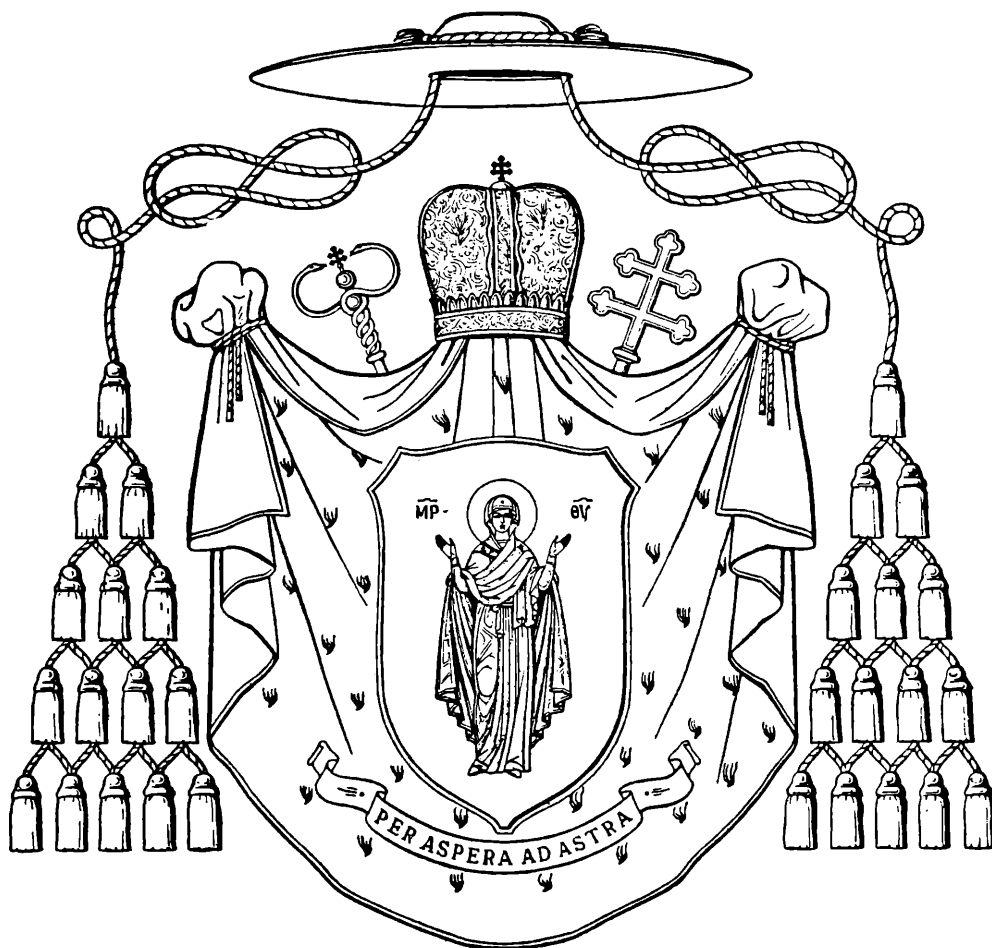
**FOR THE PATRIARCHATE - published by The Society for the Promotion
of the Patriarchal System in the Ukrainian Catholic
Church**

**Редакційна Колегія: Степан Процик /головний редактор/, Євген Гіль,
Богдан Ясінський**

Адміністрацію журналу веде Володимир Процик

ЗА ПАТРІЯРХАТ - виходить чотири рази на рік / квартално /

**Адреса Редакції і Адміністрації:
Ukrainian Catholic Association
P.O. Box 11012
Philadelphia, Pa. 19141
U.S.A.**

ПРИВІТ ЇХ БЛАЖЕНСТВУ ВЕРХОВНОМУ АРХИЄПИСКОПОВІ І КАРДИНАЛОВІ
КИР ЙОСИФОВІ СЛІПОМУ У 80-ТИЙ ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ

Від Крайової Управи Товариства за Патріархальний Устрій Україн-
ської Католицької Церкви, та від тисячів наших шановних членів і при-
хильників вітаємо якнайщиріше

ЇХ БЛАЖЕНСТВО ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА І КАРДИНАЛА
КИР ЙОСИФА СЛІПОГО

з нагоди 80-ліття від дня народження, та разом з відзначенням Днів
Помісности Української Католицької Церкви у Філадельфійській Митро-
полії.

Свідомі історичної ролі Їх Блаженства в найкритичнішу добу історії України, свідомі надлюдських моральних і фізичних терпінь Їх Блаженства за віру й народ, свідомі сучасної відповідальності Їх Блаженства перед Богом і історією на становищі рівнопатріяршого Верховного Архiepіскопа й Голови Синоду Українських Єпископів, і свідомі трагічного положення Української Католицької Церкви на Україні і в розсіянні у світі, що його Їх Блаженство глибоко переживає, клонимо в цю хвилину наші голови перед Їхнім Блаженством в духовому єднанні із тими мільйонами вірних Української Католицької Церкви, що не можуть сьогодні виявити своїх почувань.

В синівській відданості заявляємо нашу повну моральну і матеріальну піддержку усім задумам і плянам Їх Блаженства як в ділянці розбудови релігійного й наукового центру в Римі, так і в ділянці структурального завершення нашої знедоленої Церкви-Матері патріярхатом.

Радіємо успішно відбутим П'ятим Архiepіскопським Синодом Української Католицької Церкви в Римі, в листопаді минулого року, і радіємо єдністю усіх українських Владик, які під моральним і фактичним керівництвом Їх Блаженства Кир Йосифа VII побороти багато внутрішніх та зовнішніх перешкод і тим створили можливість відбуття V Архiepіскопського Синоду.

У наших серцях ми будемо глибоку віру, що Їх Блаженство Кир Йосиф VII зможе успішно зробити Синод діючим, відстоявши твердо усі формальні перешкоди, втому й ті, які ось тепер не дозволили йому бути присутнім на урочистих імпрезах у Філадельфії.

В тому наміренні приносимо наші молитви до Всевишнього, і плачемо надію, що ще цього року зможемо вітати Верховного Архiepіскопа Їх Блаженство Кир Йосифа VII на Американській Землі.

Від щирих наших душ бажаємо Їх Блаженству багато витривалости, сили, кріпкого здоров'я, усіх Божих ласк, і багато успіхів.

НА МНОГАЯ ЛІТА ВЛАДИКО !

ВЕРХОВНИЙ АРХИЄПИСКОП ЙОСИФ VII
/У 80-річчя з дня Народин/

I

"Терпіння стають джерелом внутрішньої радості, душевного спокою і задоволення, а водночас завдатком вічної нагороди в будучому житті. І так треба бачити очима віри страшну катастрофу, що її тепер переживаємо. Вона не сміє нас погребати, стати розвалом чи домовиною, але оновлені й відроджені маємо двигнутись з руїн до кращого життя. Треба нам тямити, що після Великої П'ятниці завжди приходить Воскресіння."

Так підтримував на душі український народ всіми шанований ректор Богословської Академії у Львові, о. д-р Йосиф Сліпий, бо разом з народом глибоко переживав трагічні хвилини після катастрофи його державного життя. Однак о. Ректор ніколи не сподівався, що вже скоро йому самому буде призначено його власним життям і терпінням свідчити правді, що її голосив своєму рідному народові.

Боже Провидіння керує долею народів і одиниць, які є оруддям у сповненні його плянів на землі. У днях всенародної скорби Бог обирає собі Мужа з-поміж мільйонів людей; наділює його виїнятковими, умовими й фізичними здібностями, великою душею, хрустальним характером, відвагою, любов'ю і посвятою, та накладає на нього важкий обов'язок: підтримувати своїм вогненним словом і прикладом свого життя бути взором для мільйонів земляків, своїх сучасників, і численним майбутнім поколінням.

II

17-го лютого 1892 року в галицькому селі Заздрість на шляхетському хуторі Івана Коберницького-Сліпого й Анастасії Дичковської побачив денне світло хлопець, якому надали хресне ім'я – Йосиф. Початкову школу він відвідував у рідному селі, а середню закінчив у Тернополі з відзначенням. Уже під час гімназійних студій серйозний і художавий Йосиф виказував нахил до аскетичного життя, тому постановив бути священиком, бо, як сам говорив, таке звання дає найбільше нагод працювати для свого народу.

Він вступив до Духовної Семінарії у Львові, де впродовж двох років слухав викладів на університеті, а по двох роках Слуга Божий Митрополит Андрей Шептицький, бачучи в ньому Божу Іскру, вислав його на студії в славному Інсбруцькому Університеті в Австрії, де він закінчив свої студії. Після свячення на священика, 30-го вересня 1917 року, він одержав там докторат з Богослов'я. Свої студії він поглиблював у Римі на Григоріанському університеті в роках 1921-23, одержавши рідкісний ступінь "Magister Aegregius". В тому самому часі він слухав викладів на іншому римському університеті, званому Анджелікум.

Бувши озброєний найкращим знанням, о. д-р Йосиф Сліпий повернувся на батьківщину та зачав викладати догматику у Львівській Семінарії. При співпраці з тодішнім ректором о. Т. Галушинським, він заснував Богословське Наукове Товариство і був його першим головою і редактором його журналу "Богословія". В 1925-ому році він був іменований ректором Семінарії і завдяки його праці й заходам Митрополит Андрей в 1928/29 р. перемінив Семінарію на Богословську Академію за зразком давньої Могилянської Академії в Києві, як про те сам згадував Слуга Божий Андрей у своєму інавгураційному письмі. Знаємо, що вже тоді ціллю неструдженого Отця Ректора було якнайскорше переміняти Академію на Український Католицький Університет. На жаль, через перешкоди польської окупаційної влади цього задуму йому не вдалося перевести, хоч вдалося йому заснувати багато важливих катедр, так що Академію будь-коли можна було переміняти на університет.

В цілі піднесення Академії на найвищий науковий рівень Отець Ректор їздив часто закордон: у Німеччину, Францію, Бельгію, Англію, св. Землю і там студіював способи наукової організації і навчання, а водночас здобував нам щораз більше приятелів, конечних у боротьбі за незалежність. У цьому помагало йому знання кількох чужих мов.

Крім керування Семінарією, Академією, Богословським Товариством та викладання догматики, Отець Ректор цілими ночами сидів над старовинними пам'ятками України і писав свої наукові праці. В цьому часі він написав їх біля 130 і лише деякі з них були надруковані. Інші підчас війни пропали в манускриптах на велику шкоду українській науці. І така наполеглива праця надщербила його здоров'я і вже з 1930-го року він хворів на недугу легенів і був під сталою опікою славного лікаря, д-ра М. Панчишина, що казав йому часто переривати свою працю. Але це не помагало, бо неструджений Отець Ректор постановив піднести свою Академію на належну висоту, щоб таким чином виховати ідейних провідників-священиків, які мали відродити свою Церкву і Державу.

І вже в тому часі Слуга Божий Андрей приготував Отця Ректора на свого наслідника на Митрополичому Престолі. До всієї праці додав йому ще нове достоїнство – "мітрата" Митрополичої Консисторії, щоб він був його близьким співробітником і приготувався керувати розлогою Митрополією.

III

Восени 1939-го року на галицькі землі наїхали большевики, замкнули Богословську Академію, розпустили монастирі, заборонили навчати релігію в школах і церквах, зачали відбирати церковні й ерекціональні поля, зачали в'язнити священиків і замикати церкви. Наближалось жорстоке переслідування Церкви в Галичині, подібно як це було в 1930-их роках на Придніпрянській Україні.

Слуга Божий Митрополит Андрей почав робити протизаходи і одним з них була номінація о. Ректора Йосифа Сліпого, 25 листопада 1939 р., на свого наслідника на Галицькій Митрополії, а при тому був йому наданий ще титул Екзарха Київської Митрополії, куди большевицька влада висилала людей з Галичини і вони мусіли мати там релігійну опіку. Папа Пій XII затвердив цю номінацію. Про те новий митрополит писав в 1942-ому році таке: "Я потайки був інстальований як архієпископ у дні Непорочного Зачаття, 22 грудня, у митрополичій каплиці Їх Ексцеленцією Митрополитом, єп. Будкою та єп. Н. Чарнецьким у прияві Митрополичої Капітули. Згодом моя хіротонія в єпископський сан була проголошена урядово. Я не міг не прийняти хіротонії, бо в час релігійного переслідування така хіротонія не була почесною, але великим тягарем. Замість єпископського жезла я одержав від Митрополита дерев'яну палицю, яку він перед тим дав був єп. Йосифу Боцянові в Києві, як пастирський жезл, і також я одержав той самий перстень і служебник. Ці речі в дивний спосіб заховалися в Духовній Семінарії перед большевицьким знищенням. Я добачав у цьому наявну руку Божого Провидіння... – Страшний був відворот большевиків /1941-го року/. Одного дня большевицький танк заїхав перед собор /св. Юра/. Поліція зіграла нас усіх з домів і поставила лицем до муру. НКВД-исти здерли навіть з мене мою рясу. Дві або три години ми так стояли, а за нами кулемет, гранати і танк з гарматою. Ми всі зробили іспит совісти й очікували смерті. Нас часто перелічували, але врешті з'явився якийсь старшина і пустив нас усіх на волю."

Під час німецької окупації України в 1941/44 роках Архієпископ Йосиф помагав Митрополитові Андреєві в управі Митрополією та пержив

неодну важку хвилину від німецького Гестапа. Також тепер його старання і праця були присвячені віднові Богословської Академії, що її були знищили большевики. Жертвою війни впала величезна і цінна бібліотека Академії, разом з музеєм, як також менша, але цінна бібліотека УБНТ; обидві бібліотеки з великим трудом і вкладом гроша був розбудував Архиспископ Йосиф.

IV

1944-го року большевики вдруге зайняли Галичину. Серед таємних обставин /Н. Хрушов натякав у своїх споминах, що смерть Митрополита Андрея була "прискорена"/ відійшов у вічність Слуга Божий Андрей 1-го листопада 1944 р., а Архиспископ Йосиф обняв управу Галицької Митрополії, мавши титул Київського Екзарха. У важкий час Бог покликав його на першоієрарха нашої Церкви. В Україні діяли два уряди: націоналістичний із своєю Повстанчою Армією та комуністичний, що мобілізував всіх стариків і нелітніх хлопців на гарматне м'ясо під Берлін і Відень.

П'ять місяців большевики не зачіпали Митрополита Йосифа, але як війна зближалась до кінця, вони рішили знищити нашу Церкву. Її переслідування започаткував патріярх Алексій з Москви своїм зловимим посланням до "греко-католиків". Вночі 10/11 квітня 1945 року НКВД-исти ув'язнили Митрополита Йосифа, разом з іншими владиками і вивезли його до тюрми біля Києва. Там мучено його і тортуровано більше одного року, так що йому було поламано руки. Одначе, він не заломився і не підписав бажаної "сповіді", якої большевикам потрібно було для оправдання перед культурним світом за варварське знищення нашої Церкви; за ув'язнення всіх владик, тисячів священників і десятків тисяч мирян та за намагання завести в Галичині московську православну Церкву.

Не одержавши бажаної "сповіді", вони засудили Митрополита Йосифа на сім років каторжної праці в конц-таборах Сибіру. І, на жаль, цей мученичий шлях Митрополита-Ісповідника є для нас майже невідомий, бо в своїй скромності сам він про нього не говорить, а як говорить, то дуже скупі і нерадо. Тут-і-там знаходимо відірвані згадки бувших каторжан, що його зустрічали, нпр. А. Княжинський, д-р Ф. Гробауер. Останній, лікар з Австрії, у своїх споминах каже, що Митрополита побивали до крови, але він усе те приймав із стоїчним спокоєм, зовсім не нервуючись. "Московські комуністи – пише Гробауер – лякалися Митрополита навіть у тюрмі, тому завжди посиляли за ним своїх шпигунів. Навіть у "лазареті" завжди крутилися підозрілі типи, яких посилало НКВД підслухувати його розмови." З тих причин Митрополита Йосифа часто переносили з місця на місце, забороняючи йому говорити з людьми, бо лякалися його впливу на оточення.

V

Мимо всяких шикан Митрополит Йосиф знаходив спосіб і нагоду виконувати свій уряд Пастиря, бо за те його судили і карали аж чотири рази. Він часто писав свої послання та знаходив дорогу посилати їх своїй мученій кошарі в рідну Україну й всюди на Сибірі. Зразок одного такого послання, яке люди переписували й передавали далше, дістався закордон і з нього можна бачити, як сильно і безстрашно Митрополит Йосиф виконував свій уряд. Воно писане під Різдво Христове 1947-го року. У ньому він писав: "Ми, Митрополит і всі єпископи, Пастирі Ваші, ув'язнені, мучені і вивезені на Сибір за святу віру Христову нашу, і за церкви наші і за народ многострадальний наш, шлемо до Вас із сибірських снігів і тюремних мурів Благословення Боже на недалеке Різдво Христове.

"Бог є з Вами і тут далеко на Сибірі, і в тюремних казематах. Бог є і буде всюди з Вами, Дорогі Браття і Сестри, Бог є у Ваших хатах, в містах і селах. Бог є з Вами на важкій колгоспній панщині. Бог є з Вами у Ваших землянках і підпільних сховищах, Бог є з Вами в тюрмах і засланнях. Бог є з Вами в час Ваших мук, тортур і розстрілів. Бог є і з нашими стрільцями-повстанцями. Бог є і буде все і всюди з цілим нашим многострадальним народом у час його найбільших страждань і мук. Він благословить Вашу боротьбу проти антихриста та винагородить щедро всі Ваші муки і кривди. Віруйте Йому одному, тримайтеся своєї віри батьківської, своєї рідної землі батьківської, своїх церков і своїх хат, своєї мови і Божої правди; не бійтеся гонення, труду, жертв і мук, бо все те для народу нашого і для Христа й Бога-Отця нашого.

"Прийде недалекий день і царство червоного сатани, антихриста розвалиться і пропаде, щезне слід по ньому, а Церква і віра Христова житимуть вічно, а з ними житиме вічно слава і пам'ять святих мучеників народу нашого, які нині борються і терплять для неї.

"Як родився Христос, так зродиться нове, вільне життя на землі. Як воскрес Христос, так і воскресне з гробу неволі наша Мати Україна і відродиться наша свята Церква! Благословенні хай будуть усі, які послухають голосу цього, не покинуть своїх рідних хат і свого народу, і допоможуть у боротьбі проти антихриста. А прокляті будуть по віки вічні всі Юди - зрадники.

"І прийде час, стане правда на замученій землі, згине царство сатани і буде Воля Божа. Хай так станеться. Амінь."

"Дано Року Божого 1947 у день св. Димитрія Великомученика."

Таким вогненним словом кріпив своє царству Митрополит Йосиф, Христів Пастир у кайданах серед сибірських снігів. Чи можна дивуватися, що його лякалися большевики і судили аж чотири рази: перший раз 1946-го року на сім років каторги у Воркуті; в 1953-ому році засудили його на неозначений час; в 1957-ому році, у 40-річчя свого Священства, він був засуджений знову на сім років, і тоді папа Пій XII писав до нього ґратуляційне письмо, кажучи: "Достойний Брате, висловлюємо Тобі сердечну вдячність за ревне сповнення свого пастирського уряду ціною своєї власної свободи, бо Ти обрав не славу задля імени Ісуса." В 1962-ому році знову засудили його на неозначений час і перевели до гострої тюрми в Мордовії, де він мав умирати.

Того року йому сповнилися сімдесят років життя й українські громади вільного світу влаштували богослужби і торжества в наміренні Ісповідника. Його Особа стала осередком уваги і символом борця за Христову віру і правду. Відомий американський кардинал Кушінґ з Бостону у своїм "Слові", 6-го травня 1962 р., подав таку синтезу заслуг Митрополита-Ісповідника: "Із сорока років свого священства він перевів сімнадцять років у тюрмі. В довгій історії Церкви є мало, якщо взагалі є, такі ісповідники і мученики за віру, що так довго терпіли. У первісній Церкві християн кидано левам на жир, тортуровано, мучено голодом, прибивано до хрестів або палено на костирах. Одначе ці тортури тривали коротко в порівнанні з довгим ув'язненням, тортурами душі і тіла, яким піддають Архiepіскопа Сліпого вже майже половину його сорок-літнього священства. Молимося сьогодні за Архiepіскопа Сліпого, одного з найбільших ісповідників за віру від початків християнства аж до сьогодні, і за всіх інших утисканих комунізмом, яких він став символом." Така оцінка терпінь кардиналом Кушінґом кладе українського Митрополита-Ісповідника Сліпого в ряди небагатьох мужів Вселенської Церкви, яка носить і носитиме по віки печать їх великого духа і характеру.

VI

З огляду на загарбницьку політику Москви ніхто не міг сподіватися будь-коли побачити Митрополита-Ісповідника на волі. Та Боже Провидіння має свої пляни і дороги. Звільнення Митрополита з неволі слушно вважають надзвичайною Божою ласкою українському народові в добу його всенародньої скорби і горя. Всемиловитий Бог дав нам його "обома пригорщами", щоб він, як біблійний Мойсей, вивів український нарід з низин на вершини. Про здогадні причини й обставини його звільнення з сибірської каторги та про кілька років його життя на волі писала світова преса, і про це розказується у книжці п. з. "Невидимі Стигмати".

Митрополит-Ісповідник переніс довгі тортури і страждання з великою силою духа і завзяття та здобув собі і нам неоцінений духовий капітал, що триватиме довгі сторіччя, як духовий скарб Української Нації, її стійкості, непохитної вірності і шляхетності в найважчих моментах її історичного життя. Своїм вірним служінням Христові і своєму Рідному народові він дав нам найкращий приклад.

Під час другої сесії Вселенського Собору Митрополит-Ісповідник забрав перший раз голос 11 жовтня 1963 року, а ватиканський щоденник написав, що "Отці прийняли його довготривалими оплесками на знак подиву для його довголітніх, геройських страждань. Він став славою всього єпископату". У своїй промові Митрополит-Ісповідник просив Отців піднести Києво-Галицьку Митрополію до ряду патріархату, без чого, на його думку, вона не зможе вповні розвиватися у майбутньому. Це його домагання Отці апробували довготривалими оплесками.

Мабуть у зв'язку з цим домаганням Папа визнав за ним рідкісний титул "Верховного Архієпископа" після закінчення другої сесії Собору, а після Різдва Христового того року він був іменований сталим членом Конгрегації Східних Церков, де засідають тільки кардинали, а від Папи Івана XXIII також патріярхи.

21 листопада 1964 року Вселенський Собор схвалив декрет "Про Східні Католицькі Церкви" і ще того самого дня він був проголошений Папою. В ньому визнаються за східними патріярхами всі їх давні права і привілеї, а в його 10-ому параграфі говориться: "Те, що сказано про патріярхів, є важне теж, згідно з приписами права, відносно Верховних Архієпископів, які є в проводі якоїсь Помісної Церкви чи Обряду."

Цей параграф відноситься до Української Церкви, бо під сучасну пору Митрополит-Ісповідник Йосиф VII єдиний у всій Католицькій Церкві має такий титул. Він проголосив у своєму "Благовіснику", 22-го грудня 1964 року, що "спираючись на постанови Собору про владу східних патріярхів і верховних архієпископів, він заряджує, що згаданий декрет про Східні Церкви в Українській Церкві ввійде в життя 7-го квітня 1965 року.

VII

На великий жаль, вийшли непередбачені, досі загально відомі труднощі, перш за все, у справі скликання Синоду Української Ієрархії, конечного для "осучаснення" нашої Церкви. Щойно восени 1969 р. при нагоді посвячення церкви св. Софії в Римі Папою Павлом VI такий Синод відбувся, але не було всіх єпископів, бо вже в тому часі Конгрегація Східних Церков стала на становищі, що Українські Єпископи не мають права на Синод, лиш можуть зорганізувати свою Конференцію. Тому ухвали IV-го Архієпископського Синоду не були визнані, і бракувало одностійдної постави владик, духовенства і мирян, зачалася широка акція в усіх краях поселення.

Номінація двох єпископів-помічників для митр. А. Сенишина з Філадельфії, ЗСА, напочатку 1971 року без попереднього порозуміння з Синодом Українських Єпископів довела до загострення конфлікту і демонстрацій у митрополичій катедрі в Філадельфії. І можна думати, що відплатою за те була заборона Верховному Архiepіскопoві Кардиналові Йосифові VII поїхати до Канади, де він сподівався відбутися свій черговий Синод і вирішити справу згаданих номінацій.

В дні 7-го липня 1971 року Папа Павло VI особисто доручив листа Верховному Архiepіскопoві, яким видав своє негативне рішення, принаймні під сучасну пору, в справі заснування Українського Патріархату. І коли українські єпископи знову з'їхалися до Риму в цілі посвячення відновленої церкви св. Сергія і Вакха, Верховний Архiepіскоп зарядив відбуття V-го Синоду, в якому взяли участь всі присутні єпископи і який свої ухвали передав Папі Павлові VI.

Іменування о. шамбеляна М. Марусина Ап. Візитатором українських католиків в краях Західної Європи, де ще немає екзархату /нпр. Бельгії, Австрія, Швейцарія, Швеція/, як також піднесення екзархату в Бразилії до ряду єпархії та іменування нового єпископа, о. Кривого, без порозуміння з Синодом Українських Єпископів, є знаком, що й цим разом ухвали V-го Синоду знайшли той самий опір.

Сьогодні ніхто не може знати, як довго прийдеться ще ждати на щасливе закінчення цієї переважної справи, від якої залежить "бути чи не бути Українській Церкві". Обходячи 80-річчя з дня народини Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа VII, дякуймо Богові за те, що зберіг його для нас, щоб він поклав сильні основи під нову, осучаснену Українську Церкву. Він кличе нас до єдності і праці для здійснення нашої мети: Українського Патріархату.

На многая Літа Владико!

ВІДЗНАЧЕННЯ ЮВІЛЕЙНОЇ ДАТИ В РИМІ

Дня 17 лютого, цього року, в день народження Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпого, Божественна Літургія була відправлена у церкві святих Сергія і Вакха, при площі Мадонна де Монті. Її відправляли Митрополит Максим Германюк, Архiepіскоп Іван Бучко, Єпископ Іван Прашко з Австралії, Єпископ Андрій Горняк з Англії, нововисвячений Папою в латинському обряді Єпископ Єфрем Кривий, о.др. Мирослав Марусин, о. Володимир Андрушків, та були ще присутні також отці Студити, Селезіяни та Василіяни.

Під час літургії промовляли: Архiepіскоп Іван Бучко та Єпископ Іван Прашко. На кінці промовляв Верховний Архiepіскоп.

Після Богослужби відбулося скромне прийняття для єпископів, гостей і мирян. Під час прийняття вітали Верховного Архiepіскопа отець В. Андрушків, др. З. Гіль, др. В. Пушкар, др. І. Ковальський - Німеччина, Ярослав Деремєнда - Англія, та інж. Є. Гарабач - Німеччина.

На усі привіти і промови відповів Верховний Архiepіскоп зворушливою промовою, яку у переписі із магнітофонної стрічки скорочено подаємо на 12-тій сторінці цього журналу.

Під час кількаденного перебування у Римі усі прочани, з Америки й Європи, відбули збірні та індивідуальні аудієнції у Верховного Архiepіскопа.

Зібрані з цієї нагоди представники мирянських і громадських організацій відбули свої наради у Римі, і видали комунікат до сучасного положення Української Католицької Церкви. Цей комунікат також друкуємо у цьому журналі. /Стор. 14/.

Слово отця крилошанина Володимира Андрушкова під час відзначення 80-ліття від дня народження Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа VII в Римі, 17 лютого, 1972 року.

Вітаю Вас Блаженніший Первоієрарше Української Католицької Церкви, з нагоди Вашого вісімдесятьліття, від усіх отців духовних, від усього духовенства нашої помісної церкви, як рівнож від усіх членів Світового Товариства св. Андрея. І складаю від усіх священників вислови беззастрешної відданості, вірності і пошани до Вашої Особи, як до найвищого провідника – Патріярха нашого, бо Ви є уособленням зболеного та пониженого народу і його страдальної Церкви.

Дякую Вашому Блаженству за цінні відзначення отцям духовним, які є тривким доказом діючого авторитету Української Католицької Церкви і є суттєвою частиною її помісності, за яку слід нам постояти і яку слід боронити в часі великої проби сил нашої віри й любові.

Бажаю Вашому Блаженству від священників нашої Української Католицької Церкви, оцих, що на волі, і тих, що в тюрмах гідно і достойно по-геройськи вести нашу Церкву як це Ви в минувшині доказали світлими ділами й завершити її патріярхатом, як самотнім тривким фундаментом її існування.

Слово др. Зиновія Гіля, голови Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви, під час відзначення 80-ліття від дня народження Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа VII в Римі, 17 лютого, 1972 року.

Ваше Блаженство, наш Високодостойний Ювіляте!

Мені припала сьогодні велика шана привітати Ваше Блаженство від членів Крайового Товариства за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви в ЗСА, як рівнож від Централі Комітетів Оборони Обряду і Традицій Української Католицької Церкви й від тих, що серцем і душею віддані Вашим ідеалам і Вашій Достойній Особі. Правда, нас тут мало з Америки приїхало. Але ми привозимо Вам, наш Дорогий Архипастирю, також привіти від тих усіх, що є тут тільки духом присутні з Вами, і в імені їх я тут заявляю, чи це подобається комусь сьогодні, чи ні, що для нас усіх мирян Ви є першим Патріярхом нашої Української Помісної Церкви.

Від них усіх я заявляю нашу пошану Вам, відданість любові і послуху, та у вісімдесятьліття Вашого боголюбивого й трудолюбивого життя бажаю Вашому Блаженству кріпкого здоров'я, обильних Божих ласк і багатьох, багатьох літ.

Молимо сьогодні тут Всевишнього, щоб він наділив Вас митрополитами, владиками, священством та монашеством, яке не тільки стояло б вірно своїми словами при Вас, але теж ділами виявило зрозуміння ваги історичної Вашої місії, та факт, що хто не йде з Вами, той є гробокопателем нашої Помісної Української Церкви і нашої національної єдності.

Від імені усіх нас присутніх і тих що залишилися вдома я прошу сьогодні Господа Бога, щоб нам наші вороги не заспівали заскоро того кінцевого сумного гимну життя, що його колись влучно накреслив польський поет Висп'янський: "Мялесь хаме злоти руг"..., бо за те усе, що в ось цих історичних хвилинах зроблено Вами й усіма іншими – ми усі відповідаємо перед Всевишнім і перед історією.

І в цьому саме дусі я ще раз бажаю Вам, Найдостойніший наш Первоієрарше і Ювіляте, багатьох, багатьох і щасливих літ!

ІЗ ПРОМОВИ ВЕРХОВНОГО АРХІЄПІСКОПА ПІД ЧАС ЮВІЛЕЙНИХ
СВЯТКУВАНЬ У РИМІ 17 ЛЮТОГО 1972 РОКУ

У цих словах, що їх Верховний Архiepіскоп сказав як додаток до виголошеної ранше проповіді у церкві, він висловив шире подяку не тільки зібраним на прийнятті, але й також усім тим відсутнім мирянам, що виказали так багато посвяти, жертвенності і трудів у цій важкій боротьбі нашої церкви за життя. Ніхто не повинен почуватися вражений тим, сказав Верховний, що за цю жертвенність не одержав може на час подяки, що виглядало б на певну неувагу або занедбання. Людина, продовжував Ювілят, відображуючи його положення, змучена й перемучена не раз, не всіли й виявити не раз цієї уваги і вдячності, які серце відчуває. Але прихильність, жертвенність, свідомість і позитивна праця добрими остануться навіки і в кожній чесній людині знайдуть признання і вдячність. Нехай кожному із наших вірних власна совість скаже, що те, що він зробив – зробив щось добре для великої справи, і це буде найбільша заплата. Більшій нагороди треба очікувати лиш у Бога. Але й історія скаже про це своє слово. Може вона, ця історія, не буде супроти них так жорстокою як до тих мільйонів жовнів, що впали на фронтах, що сотнями ішли на смерть і що безіменні погибли в жорстоких умовах. Бо ці люди, що так віддано працювали, робили це також безіменно. Ось, прислав такий безіменний, отой свій долар, ту кривавицю свою, як цю лепту вдовину. Прислав – але не підписується. І хто ж про це буде знати? Це, як і ця склянка води, подана недужому в найтяжчі його хвилини – не залишиться в Ісуса Христа без заплати.

Нехай у кожного з вас буде те почуття, що ви робите щось добре. Це буде й ця найвища свідомість, що "я сповнив свій обов'язок – я приніс свій довг"...

Прийшовши до вислову більш персональних почуттів Верховний Архiepіскоп сказав, що він ніколи не старався в своєму житті пригорнути когось для своєї особи. Навпаки. Коли він бачив чийсь намагання в тому напрямі – він таких відтримував. Бо не про персональні амбіції тут йдеться і не про особу. Особа нині є – а завтра її немає. А справа Бога, справа народу й Церкви – це справа вічна. І коли сьогодні говориться признання, звеличання, похвали – то усе це не для моєї особи – сказав Верховний. Навіть коли б був і патріарх, то це не є річ особи, а річ церкви і народу. І це є річ, яка спасає народ. Тому ніхто не сміє забувати, що нам треба чогось, що б нас держало й усі мусять боронити цього, чи це комусь подобається – чи не подобається, чи це комусь вигідне – чи не вигідне.

Сьогодні чуємо про багато невдоволених, тим чи іншим. "Ність раб Божий господина свого" сказав Христос. Він не задоволів усіх, і ніхто з нас того не потрапить. Бо ось одні "Многая літа" співають, величають і дякують, а другі гудуть і шнурок посилають, щоб повіситися. І це все – сказав Верховний – це людська річ. "Я можу сьогодні хвалити вас усіх з вдячності за все, що ви зробили для церкви і запевнити вас усіх, що ніколи у мене немає якоїсь урази навіть до найбільшого ворога"... Одна свідомість повинна дряжати людину при житті: що вона зробила усе, що могла зробити. А це то напевно буде прийняте у Господа Бога. Та й нарід і історія зроблять колись цьому свій спокійний суд.

Щоб нині здобути волю, державу, це не є справа одної людини, ні одної години, одного дня, бо на це треба довгих і довгих не раз десятків років праці усіх і вся, в усіх ділянках. Ось кажуть, продовжує Верховний – що патріархат, це пропавша справа. "То я вам скажу – пропавша справа України! За що боротися? Пропала так само! Бачите, яке це все безвиглядне і що ми нині представляємо собою. А все ж таки це було б глупе й нерозумне закладати руки й казати – опускаймося на дно. Це

було б найгірше, що можна зробити. Так само і з патріярхатом: нині не йде, а завтра буде інакше й на Бога надія. Бувало покійний Митрополит Слуга Божий Андрей, коли приходили хвилини безнадії, завжди казав: "ще Бог над нами"... І так було легше. І тим мусимо кріпитись сьогодні ми. Верховний Архєпископ був би надзвичайно вдячний, як би із цього скромного ювілею кожний виніс цю свідомість, що він бажає великого й доброго, що він хоче для церкви зробити щось добре, що він хоче жертвувати чи причинитися до великої справи – бо це Божа справа. Чи свобода України, чи патріярхат, чи свобода церкви – це Божа справа. Людина може нею на всі боки повертати, на всі боки крутити, як кажуть по-українському, то усе це нічого не значить. Там, у Господа Бога усе має своє місце.

Ви чули сьогодні багато – говорив Ювілят – про вісімдесят років. Які це страшні роки! Не для мене. А для нашого народу і для нашої Церкви... Усе в руках Господа! Видите, мене не почитали, а мене били! Та я дякую Богу може більше за те, що били, ніж за почитання. Є така латинська приповідка: "Equam in arduis servare mentem". Навіть як в безвиглядне становище, то треба мати голову на карку. І не тільки одну голову, але дві треба мати. А що потрапить той, що лиш пів має? Чого слухати коли цей каже те, а цей те... Є поставлений плян і є напрям – і того держимось. Нині є гірше, завтра може бути краще. Верховний навів тут приклад з життя Ісуса Христа: ведуть на суд, б'ють, судять, плюють, найгірше, що можна видумати. А за три дні сценарія змінилася. Добра справа мусить у Господа Бога побідити.

"Ось мої слова, мої дорогі, слова старця-дідугана, якими я не нарікаю – борони Господи. Я вдячний за все. Бо як би нині цей грізний час вернувся, я ішов би до Христа тою дорогою, якою йшов. Не йшов я за кардинальськими почесностями, ані за грішми не йшов. Ці всі пожертви, що ви складаєте – це не для мене. Собі я нічого не беру. Ось бачите усе, що я за них роблю. Ось сьогодні молимося перед іконою Жировицької Богоматері. Але як би ви знали скільки то крові, нервів і печінок пішло у те, заки це приведено до порядку, то ви це все оцінили б. Ми стоїмо сьогодні на цьому місці, на якому стояли ще 1640-го року, і мусимо того держатися. І завдячуємо це передовсім вам, що приїхали сюди, що виявили стільки труду, а також тим усім жертвенним мирянам, тому народові, в якого стільки посвяти, стільки жертвенности."

"Треба здати собі з того справу, що нині усі ці патріярхальники, як їх у доброму чи злому розумінні називають, це є найідейніша група в народі! Усім їм належиться подяка, і нехай Господь Бог нагородить їм. Як вони минулої осені сюди приїхали, то тут говорили, що вони приїхали з бізнесу... А я вам скажу одверто: з останнього зложив і приїхав. Приїхав з почуття обов'язку. З жертвою приїхав. Хто міряє усе грішми – не може того зрозуміти."

Наводячи контрастово духову й історичну вартість церкви святих Сергія і Вакха в порівнянні з мільйонами доларів Верховний Архєпископ сказав, очевидно на адресу тих, що усе грішми лиш міряють, що йому пропонували гроші, і то в кількості що найбагатша еміграція не в силі їх скласти. Але: "це нічого не представляє... Плюнути на те все! Історія свого народу, добро Церкви його – ось це найвище добро! А це, що хтось може сказати мені "Дай Боже здоров'я", або не сказати, забути, будучи подразненим – це не має також великого значення. Лиш оця свідомість, яка залишилась, що роблю щось добре. Як я роблю щось добре – то це є найбільша заплата для мене. Бо совість моя каже мені перед Господом Богом – я сповнив свій обов'язок. І чи мене хтось хвалить, чи поганить – я роблю це... Я сповнюю свій обов'язок. А як кожний із нас на своїй стійці сповнить свій обов'язок – то ніхто нас не побідить. Бо тоді Бог з нами!"

КОМУНІКАТ ПРЕДСТАВНИКІВ МИРЯНСЬКОЇ НАРАДИ В РИМІ
17 лютого 1972 р.

Зібрані в Римі представники мирянських організацій на урочистому відзначенні вісімдесятої річниці від дня народження Їх Блаженства, Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа Сліпого, відбули з цієї нагоди свої наради та спільно прийняли таке становище до актуальних питань нашої Церкви:

Насамперед складають іменем своїх організацій та широкого мирянського загалу з різних країн свій доземний поклін та вислови вдячності і відданості Найдостойнішому Ювілятові враз із подякою та молитвами до Всевишнього за ласки і благословення за працю і задуми нашого Первоієрарха.

Розглянувши сучасну ситуацію нашої церкви учасники наради ствердили, що Східна Конгрегація та куріяльні органи далі вмішуються у справи нашої Церкви, порушуючи забезпечені її історичні права та привілеї, головню Берестейською Унією і декретами Другого Ватиканського Собору. Доказом того є нові іменування ієрархії та свячення для нашої церкви в Бразилії нового єпископа-помічника. Висловлюємо незадоволення із способу іменування нового єпископа Кир Єфрема Кривого Чина Святого Василія Великого без згоди Верховного Архiepіскопа і його Синоду.

Зокрема миряни і священники глибоко діткнені тим, що його свячення відбулося неукраїнськими владиками, але в латинському обряді. Цей факт вважаємо порушенням рівноправності й гідності українсько-візантійського обряду в рамках Вселенської Церкви. Нас боліче діткнула участь чотирьох українських єпископів у цій хіротонії, які, не зважаючи на критичне ставлення Верховного Архiepіскопа, були присутні на цьому обряді, чим вони одобрили згадане порушення. Висловлюємо особливий жаль, що між присутніми владиками були два члени постійного Синоду Верховного Архiepіскопа – установи, яка покликана боронити прав помісности нашої церкви. На цьому свяченні в Соборі Святого Петра 12 лютого була присутньою, у ролі почесних гостей, делегація Московського Патріярха під проводом архiepіскопа Філарета з Москви, чим повторно зневажено нашу церкву. Це-бо була делегація церкви, яка несе відповідальність за знищення і мучеництво Української Католицької Церкви на Рідних землях.

Зібрані представники протестують проти підчинення нової української католицької єпархії в Бразилії римокатолицькій архiepіскопії у Куритибі, бо це рівнозначне із відірванням її від Помісної Української Церкви як це вже сталося в 1969-му році з Мунгольською митрополією для закарпатських русинів.

Ці акти розцінюємо як пляноване Східньою Конгрегацією пониження нашої Церкви, замах на наші Архiepіскопські Синоди та особисте зневаження особи Ювілята Верховного Архiepіскопа і Кардинала Кир Йосифа VII. В обличчі тих сумних явищ закликаємо Владик, священство, монаші чини та мирянство стати в обороні знову загрожених прав помісности нашої Церкви й особи Ісповідника Віри. Вважаючи на можливість дальших подібних акцій збоку неприхильних нам ватиканських чи інших чинників, українські священники та мирянство повинні бути чуйними, посилити акцію оборони нашої церкви та виявити максимум зусиль, щоб припинити розклад нашої церкви чужими і своїми руками.

Підписали:

др. Володимир Пушкар

- за Світове Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви

др. Петро Біланюк	- за Централю Комітетів Оборони Обряду і Традицій Української Католицької Церкви
др. Зиновій Гіль
др. Рома Навроцька
др. Мирослав Навроцький	- голова і члени Крайової Управи Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви в ЗСА
др. Іван Ковальський
інж. Євген Гарабач	- від Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви в Німеччині
Ярослав Деремєнда
Марія Капустинська	- за Крайовий Комітет Громадських Організацій за Патріархат у Великій Британії
др. Василь Маркусь	- за Українську Католицьку Асоціацію Преси

До цього становища представників мирянських організацій приєднується отець крилошанин Володимир Андрушків, голова Світового Товариства Священиків імені св. Андрея.

С П Р О С Т О В А Н Н Я

Щоденник "Америка", число 229 від 18 грудня минулого року надрукував звідомлення із нарад Ради Директорів УККА від 10 грудня минулого року, в якому помістив ось таке ствердження:

"В наспілій кореспонденції магістер Іван Базарко відчитав...письмо від Товариства за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви яке, у відповідь на запрошення Екзекутиви призначити свого представника до Комісії Церковних Справ при Екзекутиві УККА, згідно з висловленим побажанням у цій справі Блаженнішого Верховного Архiepіскопа, повідомило, що таку співпрацю на форумі Комісії Церковних Справ при УККА вважає недоцільною".

Редакція журналу "За Патріархат" управнена заявити, що надрукована Редакцією "Америка" інформація про становище нашого товариства не відповідає правді, не виявляє суттєвих елементів переписки між УККА і нашим товариством, і не відображує вірно її інтенції. Жодні висловлені Верховним Архiepіскопом побажання до Крайової Управи Товариства дати своїх делегатів до Церковної Комісії УККА нам не відомі, і їх треба рахувати публіцистичною фантазією редакторів щоденника "Америка". Друковане на цій базі звідомлення "Америки" має однісіньке призначення: фальшиво інформувати громаду.

Д-р Євген Гіль

ВИМОГА ВЕЛИКИХ ПОЧИНІВ ДЛЯ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

При Семінарії св. Йосафата у Вашингтоні, Д.К., вже давніше було створено під опікою і спонсорством Філядельфійського Митрополита Амвросія Сенишина "Українську Католицьку Фундацію" /УКФ/. Очолював її покійний проф. Смаль-Стоцький, а після його смерті – проф. Лев Добрянський. Завданням УКФ читання лекцій, вивчення проблем, та публікація книжок про будучність Української Католицької Церкви в З'єдинених Штатах Америки, та України, як нації. Серію запланованих доповідей започаткував філядельфійський митрополит осінню минулого року, прочитавши доповідь англійською мовою на тему: "Християнство в Радянському Союзі". Передбачені є далші доповіді на теми, що мають не так релігійний, як політичний характер: "Роля поневолених націй в теперішній декаді" та "Американська політика відносно неросійських народів в СРСР". Як повідомляла "Свобода", проф. Добрянський має право призначати лекторів, а прочитані лекції будуть видані окремою книжкою. До Ради Директорів УКФ увійшли оо. д-ри Василь Макух та Мирослав Любачівський, а також миряни: Стівен Скубік, М. Бурда, М. Воріс, Е. Мек Кеб, Джуді Петка та С. Задорецька.

Українську Католицьку Громаду у Вашингтоні, дивує те, що запрошення на доповіді УКФ одержують лиш деякі "вибрані" особи з тутешньої парафії: семінаристи, а їх зараз аж п'ять душ, деякі прихильники УККА, в тому і православні, та в більшості тут уроджені американці українського роду. В загальному, це небагато людей. Як інформував мене один із членів Ради Директорів УКФ, в основі цієї фундації лежить тиха заборона запрошувати на доповіді таких людей, що могли б, на думку спонзорів, ставити контроверсійні питання, нпр.: єдність, помісність та співпраця Владик в лоні Української Католицької Церкви.

Так отже дозволено брати участь в лекціях фундації засадничо малій горстці "вибраних" людей, в більшості тут-народжених американців українського роду. Не було б у тому нічого злого, якщо б ціллю фундації було згуртовувати людей довкола Української Католицької Церкви – без огляду на їхнє місце уродження. Однак так на ділі не є, бо до не-американців /себто тих, що народились деінде, а не в ЗСА/ стосується дискримінаційне відношення. В додатку, як виявляє досвід, деякі тут-народжені не є зацікавлені сучасною проблематикою Української Католицької Церкви, а густо-часто вважають наше прив'язання до обряду, мови та Української Католицької Церкви виявом "звірячого націоналізму" та шовінізму.

Але мимо засобів обережності на доповіді одного доповідача фундації трапилась таки дисгармонія. Відважний слухач поставив питання: "Чому доповідь не є по-українському?" Очевидно, що вичерпної відповіді на це питання не було. Замість відповіді достойний прелегент відповів по-жидівському, себто питанням на питання: "А чи є хтось на залі, що не розуміє англійської мови?" Ця відповідь насторожила слухачів, бо стало ясним, що щось не є в порядку, коли у фундації під протекторатом митрополита Української Католицької Церкви в ЗСА, суттєва частина її відрубності – себто мова – уважається непотрібною. Розуміється, що до дискусії на цю тему не прийшло, бо до неї не допустив проф. Добрянський.

В зв'язку з оснуванням та існуванням фундації у нас, українців-католиків, цікавлять ось такі питання:

1. Що повинно бути ціллю фундації? Якій добрій цілі служать такі доповіді, що на них допускають лиш спеціально-вибрану публіку,

в додатку не ознайомлену зі справами Української Католицької Церкви та темою доповідей. Можна припускати, що фундація має за ціль служити не так Українській Католицькій Церкві, як Конгрегації для Східних Церков в цілі злиття з Римською Церквою дорогою впровадження англійської мови та американізації, що їх сугерував кардинал де Фюрстенберг на те, щоб Українська Католицька Церква влилась та розплилась в ній без сліду.

Тому ми вважаємо, що фундація повинна причаснитись та зробити відповідний зворот у своїх цілях. Після відбуття 5-го Архиєпископського Синоду Українських Католицьких Владик – вже зайвим є запевнювати Східню Конгрегацію, а особливо її префекта кардинала де Фюрстенберга, що Українська Католицька Церква в З'єдинених Штатах Америки – не є частиною Церкви-Матері в Україні. Пора заявити, що фундація піддержує змагання українців-католиків за помісність та патріярше завершення Української Католицької Церкви. В добу єдності, що заіснувала в Українській Католицькій Церкві після останнього Архиєпископського Синоду в Римі, де схвалено Конституцію Помісної Української Католицької Церкви, створено постійний Синод Української Католицької Церкви та полагоджено внутрішній конфлікт поміж філіальним митрополитом Амвросієм Сенишином та Синодом Української Католицької Церкви – продовжувалися діяльності та існування фундації в таких рамках, як дотепер, є шкідливим анахронізмом.

Найвища пора, щоб фундація переставилась на інші рейки та могла не лише Митрополитові, але і всім владикам нашої Церкви на терені ЗСА здійснити служіння Церкві і Народові згідно з постановами Архиєпископського Синоду. Пропихання ідеї розпорошення на атоми Української Католицької Церкви на те, щоб Конгрегація над нею неподільно панувала, т.зв. "Американська Візантійщина" ватиканських інтернаціоналістів – сьогодні вже не на часі і з цим фундація мусять числитись. Яка радість, що 5-ий Синод поклав край усім цим невідповідним плямам!

2. Українці-католики, члени вашінгтонської парафії св. Родини здивовані також тою обставиною, що на доклади фундації організатори запрошують лиш "вибраних" слухачів, а зовсім ігнорують численну інтелігентську групу, професорів та викладачів місцевих університетів, правників, інженерів, лікарів, ветеринарних лікарів та інших членів цієї групи. Можна ствердити, що на 160 родин тутешньої парафії св. Родини – приблизно дві третини – це щирі українці-католики, вірні члени Української Католицької Церкви та прихильники її помісности. Чи спонзори фундації не знають про існування цієї групи людей? А може вони зумисне її уникають, бо бояться дискусії на актуальні теми Української Католицької Церкви? Чому спонзори фундації ставлять на піддержку людей літеплих чи непричасних до справ Української Католицької Церкви? Хто такі Джуді Петка, чи Е. Мек Кеб, чи М. Бурда? Хоч цей дописувач вже 16 літ проживає в американській столиці, він ще не мав нагоди зустрітись з цими людьми. Яке відношення цих людей до Української Католицької Церкви? Чи крім церковних пікніків з пирогами та голубцями – ці люди мають якебудь інше зацікавлення і відношення до Української Католицької Церкви, її сучасних проблем, та України? Ми вважаємо таке поступовання спонзорів фундації – звичайною дискримінацією української католицької громади, що щедро жертвує на потреби Української Католицької Церкви та живо цікавиться такими церковними справами, як помісність та патріярше завершення Української Католицької Церкви. Ми вважаємо, що конструктивна дискусія та обмін думок є підставою поступу що допоможе нам усім повернути на правильний шлях в праці для добра Української Католицької Церкви.

3. Також сміємо поставити таке питання: Чому не-католик, проф. Лев Добрянський, очолив Українську Католицьку Фундацію? Професор Добрянський ніколи не був членом нашої Церкви ні у нашій парафії, ні деінде. Як кажуть, він є непрактикуючим членом англійської парафії у Вірджинії. І хоч він напевно є чесною людиною, то це ще не кваліфікує його на голову католицького товариства. Чи дійсно немає іншого довіреного і гідного католика поміж тисячами мирян, що міг би очолювати цю установу? Мабуть щось тут не є в порядку, коли ця католицька організація опирається на людині не-католикові.

В Раді Директорів фундації фігурує теж ім'я п. Стівена Скубіка. Пан Скубик є агентом "Пруденшал Іншуренс Компані". Він також не є ані членом нашої парафії, ані тутешньої української громади. Пан Скубик особисто заявив цьому дописувачеві, що він є членом одної римо-католицької парафії у Вірджинії. Хоч п. Скубик є шляхетною людиною, то він зовсім необізнаний в справах Української Католицької Церкви, не знає її історії, змагань за помісність, а донедавна триваючий конфлікт між Верховним Архiepіскопом та фільдelfійським митрополитом зводив до тої обставини, що гідність американського горожанина не може признати зверхности людини з радянським горожанством.

Осьтакі, більше або менше знані люди творять Раду Директорів фундації. Належать туди ще два смиренські та безгласні римські доктори: оо. Василь Макух та Мирослав Лобачівський зі Семінарії св. Йосафата, що студіювали в Римі за народньо-церковні гроші, але до сьогодні ні одним словечком не піддержали Українську Католицьку Церкву в її змаганнях за помісність.

Через повищі недотягнення УКФ, нажаль, покищо не здобула популярности серед української спільноти та покищо не служить тим цілям, що зараз лежать в основі розбудови Української Католицької Церкви у вільному світі. На нашу думку, УКФ повинна допомагати українським владикам на терені ЗСА переводити в життя постанови усіх Архiepіскопських Синодів Українських Владик. Спільними зусиллями Ієрархії, священства, монашества та мирян, а також їхніх організацій – можна буде досягнути закріплення єдності та помісности Української Католицької Церкви. І УКФ повинна відіграти в тих змаганнях важливу роль.

- o -

Журнал "За Патріярхат" завдячує свою появу виключно тим Хвальним Управам нашого Товариства й Мужам Довір'я, які віддано поширюють його у відповідній кількості і точно сплачують належність до Адміністрації. Зменшення продажі журналу може спричинити труднощі а то й припинення його появи. Проситься тому усіх заінтересованих докласти усіх старань, щоб забезпечити регулярну появу цього, чи не одинокого жерела вірної інформації мирянства.

КОМЕНТАР

до Становища Василіянського Чину в справі Українського
Патріархату

II

Переходячи до більш детального розбору Василіянського Циркуляра, в якому вияснювано становище Чину до справи створення патріархату, хочемо зазначити, що переходитимемо по порядку за частинами, на які він поділений. Висловлюючи наше становище до поодиноких стверджень, скажемо в міру потреби й про речі, яких не згадується в документі, але які мають відношення до справи. Поминення деяких питань є в поодиноких випадках не менш важливе, як і згадка про них.

До Вступу.

У вступі до еляборату про справи патріархату вживається декілька разів такі вислови: "наша Церква", "ціла наша Церква" і "цілість нашої Церкви". Кажеться, що для тої "цілості" Чин бажає працювати. Не визначено однак, що в цьому контексті означає таке визначення Української Католицької Церкви під оглядом юридично-організаційної структури й як далеко сягає ця цілість. Коли ж рівночасно згадується різні /в тексті: "усі"/ "церковні юрисдикції", постає неясність термінології, яка могла б бути незрозумілою і для самих ченців Чина. Правда, що писано це в 1964 році, але може якраз тоді варто було відзначити ясніше єдність і одність нашої Церкви. Тим більш, що коли мова в Документі про Чин, то тут виразно підчеркується суцільність поняття чину, називаючи його "корпорацією", що до організаційної структури й єдності якої в нікого не може виринати сумнів. /Авторові цих рядків наголошення корпоративної організаційної структури монашого чину не подобається. Це дуже суб'єктивне окреслення, але факт, що крім цієї термінології в документі, церковні одиниці в деяких країнах Заходу власне діють на правах корпорацій вказує на певну небезпеку для Церкви взагалі. Бо таке "інкорпоровання" не є нічим іншим, як даниною визначеному сучасному економічно-суспільному ладові. В минулому Латинська Церква пережила великі труднощі саме тому, що в добу феодалізму підпала була цілковито під вплив тогочасного ладу. Варто пригадати, що Східні Церкви зуміли в минулому задержати більшу незалежність від того рода впливів. Особливо монаші чини на Сході не "феодалізувались" і не "інкорпоровались" і в тому постійно була їхня велика сила. Якщо ця сила й змаліла в останніх віках, то тільки внаслідок ворожих наїздів і завойовань/.

Власне наголошення єдності Чина у вступі Циркуляра є вимовним показником певного наставлення його сучасного проводу до засадничих питань Української Католицької Церкви. Коли єдність чину ставиться, як річ безсумнівну й самозрозумілу, то в той сам час, принайменше у 1964 році, єдність і одність цієї Церкви визначено дуже загальним поняттям, що їх згадано вище. За таким протиставленням криється, може навіть несвідомо, певна традиція і груповий інтерес. Річ у тому, що чин, як такий, донедавна був самотнім об'єднуючим чинником, принайменше назверх, в Українській Католицькій Церкві і часто виступав як самотній репрезентант цілої Церкви. Цього не могли в такій мірі робити владики, будучи кожний зокрема підпорядкованим безпосередньо Апостольській Столиці, а властиво Конгрегації для Церков Східного Обряду. З обкресленням прав галицьких митрополитів у другій половині 19-го століття, що позначилось в історії Вселенської Церкви особливими уніфікаційними й централістичними тенденціями й практиками, ці митрополити мали також неабиякі труднощі заступати в Римі інтереси цілої Церкви й користуватись правом та привілеєм репрезентувати її як одну цілу помісну Церкву.

До того, з політичних причин не допущено до з'єднання з тією митрополією Закарпатської церковної Одиниці. Чин однак був об'єднаний під одною капітулою і користувався тим упривіліюваним становищем. Не хочемо сказати, що це було завжди зі шкодою для Церкви, але такий стан був щонайменше явищем ненормальним. І він мусів би бути зміненим, коли б була в минулому заіснувала можливість реставрації прав помісности, а тим самим і прав первоієрарха УКЦеркви – митрополита, верховного архієпископа, чи патріярха, коли б в додатку наступило таке юридично-структуральне завершення організації нашої Церкви. Така можливість заіснувала із 2-гим Ватиканським Собором, коли рішено повернути східнім Церквам, а тим самим і Українській, права помісности. Практично, хоч і з трудами, здійснюється ця постанова на ділі від закінчення Собору в УКЦеркві під проводом Верховного Архієпископа. Тим самим кінчається епоха і для Василіянського Чина. Очевидно, що із прерогатив, якими чин втішався з огляду на історичні обставини й які /прерогативи/ ми побіжно згадали, Чин мабуть не хоче легко зрезигнувати. Шкода, бо закінчення ненормального стану, який існував може бути лиш із користю для всієї Церкви і для самого Чина. Що належить до прерогатив первоієрарха і ієрархії помісної церкви, повинно ними здійснюватись. Чин має інші завдання і не нам їх тут пригадувати. Але чи минуле не заважає в великій мірі й на сучасність і чи не зумовляє певних труднощів, що їх треба вияснювати у Циркулярі ?

Хоч дуже коротко, то все таки з ерудицією і насиченням підкреслюється у передмові історичну роль і заслуги Чина для Української Католицької Церкви. Вони незаперечні. Але варто згадати при тому, що були й недоліки, про які, сподіваємось, сучасні його члени мають також можливість довідатись в часі студій історії свого згромадження. Вони так само заважали на розвиток цілої Церкви, як і вичислені досягнення..

До Першої Частини.

У цій частині напочатку продовжується у Циркулярі перелік заслуг чина в змаганнях за український патріярхат від найдавніших часів. В загальному це правильна пригадка, але однобічна. Визначні Київсько-галицькі митрополити 17-го і 18-го століття, стовпи унії у своїх змаганнях за патріярхат і повну помісність УКЦеркви діяли як первоієрархи цілої Церкви і факт, що вони були деякий час, деколи досить коротко, ченцями ЧСВВ не був рішачим. Очевидно, що кожний сучасний чернець чи братчик чина може й має право гордитись цими велитнями минулого. Але коли він почне читати великий архівний матеріал, що про його видання заходами чина згадується у Циркулярі, він може прийти й до іншого переконання – що така монополізація чином дороги до вищих церковних достоїнств мала й свої поважні шкідливі наслідки для Церкви. Вона призвела до дуже гострого поділу між білим і василіянським клиром зі шкодою для цілої Церкви в минулому. Вона була й причиною, принайменше в певній мірі, інтелектуального й морального занепаду світського клиру у 18-му столітті. Це бачили й з того здавали собі справу кращі владики, що самі формально були вихідцями із Чина й старались це лихо направити, як нпр. єпископ львівський а згодом митрополит Київський і Галицький Лев Шептицький. Його труднощі з чином скінчились щойно з розвалом старої Польщі й були виповнені затьняними та дорогими процесами за катедральний храм св. Юрія у Львові, що його чин старався собі привласнити. Варто при тому додати до згадки про старання в справах УКЦеркви й патріярхату ченцями ЧСВВ у Варшаві і Відні, що власне згаданий митрополит був змушений відмовитись від послуг членів чину й здатись на дуже маленьку горстку освічених світських священників, вихованців оо. Театинів. Його старання у Відні на захист прав УКЦеркви у критичному часі після першого розбору Польщі вів світський священник Іван Гудз, переписка якого з митрополитом як і меморіяли до австрійських властей та звіти із авдієнцій, особливо у цисаревої

Марії Терези, нащастя збереглися. Згадуючи цей епізод з історії Церкви, хочемо лиш сказати – для рівноваги, що не в усьому виключно заслуги одного монашого чина, хоч великого й могутнього у минулому.

До ствердження про дослідно-видавничу діяльність чина, що вже у 1964 році досягнула біля 70 томів видань "історичної і архівної документації", доводиться ствердити, що й в тому відношенні проявилась певного рода монополізація і, як виходить, замовчання зусиль попередників в цьому ділі. Маємо на увазі довгу підготовку таких видань напередодні 2-гої Світової війни бл. пам. слуги Божого Андрея, митрополита Галицького та його співробітників. Згадка про це знаходиться у передмові до I-го тому Історичних Монументів України /видання Укр. Кат. Університету, Рим, 1964 р., ст. IV/ де сказано, що "...треба віддати довг справедливості й признати прилюдно, що далекою і переважна думка видати історичні документи й відкрити усім історичну правду про нашу Церкву й наш нарід належить митр. Андреєві і ніхто не може собі присвоювати її і унезалежнювати себе після того від неї". Бл. пам. Кир Андрей заки став єпископом і митрополитом був ченцем василіянином і тому тимбільше було б вказаним його працю в тому напрямі згадати без шкоди для чина, нпр. у двох перших томах т.зв. Папських Документів /Рим 1953-1954/, де висловлюється зичливі признання у передмовах різним особистостям церковного життя за їхню поміч у тому труді. Хто зна чи хоч би маленька згадка про піонерську працю Кир Андрея, не причинилася б була до того, щоб оминути непорозуміння і навіть неприємностей, що згодом навістили чин та заторкнули посередньо різні складові одиниці нашої Церкви. Признаємо, що критикувати когось за те, що "не було зроблене" не є в засаді вповні оправдане, але в цьому партикулярному випадку важко повздержатись від критичної завваги з огляду на наслідки такого недогляду. Недогляд цей, на жаль, був прикладом загальної тенденції, що її вже згадали вище. Як ще один приклад свого рода монополізації чина вкажемо на переклад і видання укр. мовою Святого Письма, чи популярно: "Василіяньської Біблії" /Рим 1963/. Виключивши можливість співпраці у тому епохального значення для кожного народу ділі/бо таким вважається переклад святого писма на модерні мови/ відомих фахівців серед клиру, включно з владиками, і включивши в склад ред.-колегії ченців чину, що не відомі як фахівці біблісти, чин фактично й непотрібно заподіяв собі свого рода кривду та викликав невдоволення серед частини священства, а також причинився до того, що праця ця згодом дуплікувалася, триплікувалася і т.п. І знову приходится сказати, що сама ініціатива заслуговує на признання, але її переведення викликає застереження. Під сучасну пору того рода ініціативи серед інших народів переводять відповідальні чинники спільно зусиллями всіх існуючих сил, часто у співпраці навіть фахівців різних віровизнань та за порозумінням верховних властей тих віровизнань. Іншими словами – не силами одного чина, ані навіть одного віровизнання, а спільно. У цій частині Циркуляра окремий параграф присвячено ролі Архимандритові чина о. Атанасію Великому у підготовчих працях 2-го Ватиканського Вселенського Собору, в роках 1960-1962, особливо про його старання в справі українського патріархату. Дещо про те інформувала українська преса. Про решту, очевидно, з огляду на стиль праці церковних інституцій неможливо більше довідатись під сучасну пору. Щойно наступні генерації зможуть мати ясніший образ; це покаже історія, як стверджується в документі. Немає причини підозрівати злої волі ні в тому ні в інших випадках. Є одна невеличка трудність. Німецький дослідник Й.М.Гек, абат чину св. Венедикта, стверджує, що Підготовча Комісія 2-го Ватиканського Вселенського Собору запропонувала була створення патріархату "для українців /в екзилі/" Текст його коментаря до Декрету про Східні Церкви,

Лексикон для теології і Церкви, 2-ге видання Гердера, 1966, "Другий Ват. Собор", част. I, стр. 376/. У Циркулярі однак виразно підчер-кується, що зі сторони "Компетентної Комісії" був представлений дезидират "щоб піддати студії справу піднесення до патріархальної гідності Київську Митрополію". Не знаємо й не можемо знати чи йдеться тут про розбіжність, яка стосується того самого проєкту, чи про два різні дезидирати в тій самій справі. З огляду на те, що у ЗСА довгий час кружляли непокоїчі відомості начеб то в Римі плянували створити в цій країні "візантійський патріархат" для всіх східних, якому підлягала б і наша Церква, було б корисним і побажаним, щоб чимскоріше чинники, які мають відомості про правдивість таких пропозицій, якщо вони справді існували, цю справу чимскоріше й компетентно вияснили й тим самим причинилися до остаточного успокоєння розбурханих умів і пристрастей.

Особливо ніяк не можемо згодитися з твердженням, що справа українського патріархату була винесена перед оо. Собору "поза програмовим та психологічним контекстом". Якщо йдеться про першу частину твердження, то хай буде вільно заважити, що раз справи східних церков подібно розбирались у підготовчих працях, були дискутовані на самих сесіях собору, були в великій мірі причиною чому бл. пам'яті Іван XXIII рішився скликати Собор, так тоді логічно Собор повинен був бути приготованим на те, що й партикулярні справи поодиноких церков виринуть і до них треба буде забрати становище, включно із справою українського патріархату. Якщо під час другої сесії Собор звернув свою увагу в сторону екуменізму, то тим більше повинен був він в першу чергу розв'язати проблеми тих партикулярних церков, які в минулому в ім'я екуменізму з'єднались з Римським престолом. Якщо цього не були отці собору готові зробити, то які ж тоді могли вони мати ілюзії що до тих церков, які даліше відділені від Риму. Говорячи прямою мовою можна спитати - чи могли вони шонебудь обіцяти тим, що мали б в ім'я екуменізму з'єднатись з Римом, коли рішили по мачишиному потрактувати тих, що зробили це в минулому? Якщо йдеться про другу частину твердження /"психологічний контекст"/ то треба сказати, що коли йдеться про українського контрагента, то кращого "контексту" не буде скоро й що до того, то ледве чи можуть бути сумніви. Інша річ, коли йдеться про "римський психологічний контекст". Він не був явищем соборовим, ані явищем новим, а звичайним продовженням централізаційної політики курії, яка без огляду на психологічні складності буде вперто боронити своїх прерогатив безпосередньої контролі над нашою й іншими східними церквами. Так що до того не можна робити собі ілюзії і в жодному випадку робити закиди будькому та пояснювати невдачу в тому випадку тактичними помилками. Таких, якщо йдеться про стислість, не було, бо тільки пресією Собору на курію можна було зломати її ^{спротив}. Навіть якщо це не вдалось - спроба була оправдана й потрібна. Якщо б вона була вдалась, успіх був би щонайменше подвійним, бо ерекція патріархату рішенням Вселенського Собору очевидно має своє особливе значення хоч би з престожевих причин. Крім цього це в дусі традиції Вселенської Церкви й виключає "спеціальну ласку", яка нераз не зовсім побажана.

/Закінчення буде/

ПРОПАЩА СИЛА

Абсолювенти теології.

Останніми роками преса була багата статтями про брак священників і брак покликань. В одній із них п.н. "Чому бракує священників"/"Шлях Перемоги", 5.жовтня, 1969/ автор кинув таку поверховну фразу: "Для нікого не є таємницею, що в Америці є деяка кількість богословів, що з різних причин не хочуть висвячуватися. Всі вони жонаті, мають дітей, працюють поза своїм фахом, але не можуть рішитися стати священниками."

Мусимо зразу справити помилку: Не "вони не хочуть", лише "їх не хочуть висвячувати". Кількість тих богословів постараємось устійнити.

На скитальщині в Німеччині знайшлося понад сто абсолювентів Львівської Богословської Академії. Вони ніколи не втратили надії на свячення, та душпастирську працю. Вони зорганізувались були в станове "Товариство Абсолювентів Богословії ім. Митрополита Андрея Шептицького" в Мюнхені. Ціллю того Т-ва, як подавав Бюлетень ТУСК "Обнова" за лютий, 1948 р. було "піддержувати в житті своїх членів зв'язок з Укр. Кат. Церквою, плекати серед них внутрішню релігійне життя, відбувати спільні реколекції і т.п. Коли взяти під увагу, що абсолювентів Богословської Академії є у всіх країнах Європи більше сотні, — то це Товариство треба зі щирого серця привітати. Це ж велика резерва для духовного стану, якщо б обставини змінилися."

На долученій фотографії є лише ті з богословів, що жили близько Мюнхену і взяли участь в спільних триденних реколекціях в грудні, 1946 р. в Пасінгу біля Мюнхену, в осідку Апостольської Візитатури. Відсутні ті, що були розкинені по цілій Німеччині й Австрії.

З Німеччини вони розїхались до країн нового поселення. Найбільше приїхало їх до ЗСА й Канади. Треба ще додати й тих, що докінчували теологічні студії в семінаріях на замку Гіршберг в Німеччині й в Голляндії.

В ЗСА тяжка і затяжна недуга одного з друзів, Івана Задорожного, стала спонукую до зав'язання Комітету для грошової допомоги потребуючому. Комітетові /Др. В. Ленчик, М. Бойко, Вол. Сусла/ вдалося зібрати адреси абсолювентів. Список 1970 р. виявив, що на територіях Америки й Канади живе 70 абсолювентів Богосл. Академії, які ще не є священиками. В міжчасі пощастило лиш кільком в Канаді одержати свячення.

Від коли вони приїхали до ЗСА минуло кругло чверть століття. Нині з перспективи часу здаємо собі справу, який це був великий людський капітал, тих молодих, готових кандидатів духовного стану з високою теологічною 5-літню освітою, вихованих на рідних традиціях в національно-патріотичному дусі 70 абсолювентів.

А тепер — яка це велика суспільна церковна страта ! З огляду на свій вік вони вже є пропашою силою ! Коли б хоч половина з них була допущена до свячень, то не треба було б нині писати про брак священників.

А треба знати, що майже кожний із них коли приїхав до Америки, звертався до свого ординарія особисто або письмово в справі свячень. Від 1947 аж до 1970 року всі вони одержували відмовну відповідь від наших Владик. Одних збували фразою, що брак місця, інших відсилано до фабрики працювати і вчитись англійської мови, деяким давали відмовну відповідь без подання причин взагалі.

Не можна з певністю твердити, що лиш celibat був причиною відмов. Бо один кандидат хотів святитись в безженному стані.

Абсольвенти теології, учасники реколекцій у Пассінгу, /Мюнхен/, 1946 р.
Сидять від ліва до права: бл.п.о. Василь Мельник – реколектант, бл.п.
о.др. Богдан Липський – професор Богословської Академії, о.др. Василь
Лаба, професор Богословської Академії, Апостольський Візитатор – о. Н.
Вояковський, о. Малиновський, і о. Левенець – канцлер Візитатури.

Після того, як в 1947 році тодішній єпископ не прийняв його навіть
на авдієнції, він вніс подання до Впреосвященного К. Богачевського у
Філадельфії і отримав відповідь: "З огляду на Ваш вік і з огляду на
тутешні відносини – відмовляється..." Цей кандидат В.С. мав тоді 37
років і ще не був жонатий.

Зі священниками, що приїхали зі скитальщини висвяченими, не було
спочатку краще. Ще недавно деякі з них працювали по фабриках, бо та
ке було наставлення до священників і до богословів зі "старого краю".
А чому це трактування було неприхильним чи навіть ворожим? Хіба то-
му, що вони привезли зі собою живу любов до Рідного Краю і до своїх
традицій, та не були податливі на латинізацію і винародовлення.

Відношення наших Владик пригадує нам латинських єпископів у ЗСА,
які на початку ХХ стол. отримали були ось які доручення з Риму:
"Коли б до тебе зайшов якийсь священник з Австрійської Галичини, що бу-
де зватись греко-католиком, викинь його!"

Підписаний префект Конгрегації, Кардинал Сімеоні.
Цей лист наводить один наш священник в "Ниві" з 1908 р. ч. 4. ст. 103.,
та описує обставини серед яких латинський єпископ у ЗСА дав йому той
інструктивний лист прочитати. Свої не були багато краші.

Зворушлива авдієнція.

Підчас обіздки Верховного Архиепископа по осередках українського поселення у ЗСА 23.липня, 1968 р. у вечірних годинах, в Катедрі Неп.Зач. Преч.Д.М. в Філадельфії відбулась оригінальна авдієнція. Це була зустріч бувшого Отця Ректора Богословської Академії у Львові зі своїми колишніми студентами, Виховника зі своїми вихованками, учителя зі своїми учениками, котрим воєнна хуртовина не дозволила стати священиками на рідних землях.

Абсольвенти Богословської Академії на авдієнції у Верховного Архиепископа у Філадельфії, 1968 року.

Це була дуже сердечна зустріч, яку пресовий репортер в щоденнику "Америка" назвав "зворушливою авдієнцією". Тридцять абсольвентів і один студент замешкалі в Філадельфії і близькій околиці стрінули свого "Татунця" — як звикли були називати питомці свого Отця Ректора.

Після трьох десятків літ Верховний Архиепископ пізнав кожного і знайшов тему інтимної розмови з кожним з них.

Невеселі перспективи на майбутнє.

Якщо б наші Владики у ЗСА впровадили в практику постанови Архиепископського Синоду і висвятили хоч два десятки кандидатів, то були б хоч тимчасово заповнили пекучу прогалину, поки центральна семінарія нашої Церкви не підховала б молодих кандидатів. Місцеві семінарії не користуються відповідною опінією і не виховують належних священослужителів Українській Католицькій Церкві.

"Дайте нашій Церкві кандидатів на священиків!" — взивають наші Владики мирян. А миряни відповідають: "Приверніть Нашій Церкві

її історичні права і привілеї /між иншим право на жонате духовенство/ що її належались від початку, загарантовані римськими папами, а які римська курія поступово обкрадала та ігнорувала ! "

Архiepіскопський Синод 1969 р. у Конституції Патріархального Устрою У.К.Ц. прийняв постанову /пар. IV, точка 25/ домагатись, щоб Конгрегація для Східних Церков відкликала свою заборону для Нашої Церкви в Америці й Канаді святити жонатих кандидатів.

Дуже відрадно підтвердити, що в останніх роках Канадські Владики висвятили кількох жонатих кандидатів і тим вони виявили спробу впровадити в життя постанови Архiepіскопського Синоду Нашої Помісної Церкви. Але 2. лютого, 1971 року до них наспіло від Східної Конгрегації письмо з пригадкою та упізнанням, щоб не святити жонатих кандидатів. Сам Митрополит Германюк заявив у пресі, що така заборона повинна бути відкликана згідно з постановами II-го Вселенського Собору. / " Поступ " 21. червня, 1971/.

"Exempla trahunt"

Іменування директорів для справ покликань, чи творення Комісій для реорганізації семінарій в ЗСА – це формальності, що не поправлять ситуації покликань.

Молодій людині треба поставити перед очі приміри жертвенних священиків – героїв, патріотів, які приміром свого життя можуть дорос-таючим молодцям дати внутрішній поштовх та потяг до наслідування, та вщепити стремління до ідеалів і до служіння Богові і Божому людові.

Таким ідеалом на наших очах є живий примір героїської постаті Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа. Він в силі потягнути до священ-ного стану неодного ідейного молодця, якщо Постійний Синод передасть йому в руки організацію центральної семінарії для цілої Укр. Като-Автономної Церкви.

РАДІОПРОГРАМА "ГОЛОС МИРЯН"

Заходами Філадельфійського Відділу Товариства за Патріархальний Устрій УКЦеркви вже пів року тому зорганізовано тут одногодинну щотижневу радіопрограму "Голос Мирян". Вона існує завдяки ініціативі і старанням групи ідейних людей – "патріархальників", яких "в доброму чи злому розумінні" вимінив у своїй проповіді недавно Верховний Архiepіскоп. Ця група, що складається із підприємців і поодиноких громадян, щотижнево оплачує кошти радіостанції, даючи суспільству повну годину некомерційної передачі матеріалів, коментарів та відомостей з церковно-го, мирянського та громадського й політичного життя.

Конечність такої програми виявилась тому, що в процесі своєї праці, а зокрема в кризових часах, Товариство весь час зустрічалося з відмо-вою в проханні помістити його комунікати чи повідомлення в українській пресі і в існуючих радіопрограмах. Тепер уже пів року громада Філадель-фії й околиці одержує джерельні і правдиві інформації, яких вона ранше не мала, і які не вкладалися в стиль обмеженої, спотвореної і односто-ронньої інформації, репрезентованої союзовими, партійними або попен-тацькими жерелами. Факт, що програма існує й оплачується вільнодумними й незалежними людьми говорить про те, що зміст передач позитивно приймається громадою.

Передачі "Голосу Мирян" можна слухати із радіостанції WIBF FM, Jenkintown, на хвилях 103.9.

Speech by His Eminency Joseph Cardinal Slipyj
Delivered to the Synod of Catholic Bishops
in Rome, October 5, 1971

Most holy Father, venerable Presidents, and Brothers:

I am speaking on behalf of the Synod of the Catholic Ukrainian Bishops. First of all I thank you very much for the question placed in the agenda of this Synod about injustice, because today, in favor of all the oppressed who are suffering violence, the discussion of the inflicted offenses itself, provides a great relief. I think I can affirm without exaggeration that nobody ever suffered so much injustice in history as we Ukrainians, both the people and the Church, that is the Southern part of the Soviet Republic of Europe, during the centuries and especially in recent times. Therefore, if injustice is condemned by the Synod of the Bishops, a new hope and encouragement are inculcated in them. But before I touch my theme, I must answer to those very eminent orators who expressed the intention of selling the treasures of the museums in favor of the poor, because this is pertinent to me personally, since I founded quite a few museums. Firstly, even when the poor are involved, a great prudence is to be used. Because poverty, whenever it is connected with brutality, is not to be idealized as complete unhappiness. The poor are inclined to prodigality, and once they have received certain gifts without any work, easily dissipate them. It happens in fact that the poor ask for charity and at the same time smoke luxurious tobacco and drink brandy, etc. This I affirm, because I myself lived for 25 years in extreme poverty, and I saw and observed the poor. Secondly, it must be distinguished between material poverty which must be aided with material help, and spiritual poverty which must be satisfied with spiritual treasures. A poor man must first of all be educated with spiritual and moral goods toward justice. This, however, cannot be obtained without the goods that concern culture, that is the ones which our ancestors created and left after them, and which are transmitted by history. Now then, selling the Vatican museums and the ecclesiastical works of the highest cultural value would be, on the one hand to fill the stomach, and on the other to deprive of nourishment the vacillating spirit. Historical monuments must not become an object of the market, and therefore the sale of the museums would be a very grave crime even against the poor.

The Church, embellished with artistic works, transports the faithful in an ecstasy of devotion and reaches the celestial spaces. In fact, the greatest monuments are in favor of religion. Justly here might be mentioned the words of the Lord Jesus Christ: "it is a grave loss to take from the temples and give to the poor; and yet you will always have the poor, but you will not always have temples. In fact social inequality, because of diverse ability of the intellectual human faculty, will never be removed. Therefore, if I had had the possibility, I would oppose the sale of the papal tiara, which has been made by the Holy Father, even though recognizing the heroic magnanimity and nobility and charity toward the poor.

This concerns the history of the Holy See, which is truly unalienable. Actually, the sale itself of the furniture and other articles of the episcopacy, which was made by some Bishops, is not to be praised, but all these things should be transformed into museums, in order to teach men in the future centuries. And a precious work, produced by our ancestors, would not be lost in the fire.

Some fathers might prefer that I speak of something related to the Orient, because the exotic oriental things attract vehemently the minds of the western fathers. Indeed there are many singular things and worthy of attention even in the Orient in reference to justice. Nevertheless, the situation of today, as we already mentioned, is very sad.

Our mind is primarily occupied with the Catholic church of the Ukrainians, whose condition of today faces the "to be or not to be," as it has already been explained by other speakers.

During the first world war, Ukraine regained its independence, but after a few years, with the incoming of communism, was occupied by the Soviets. Our church was destroyed in a bloody manner, because all the hierarchy was thrown in prison or driven by force into Orthodoxy. And such a grave offense still triumphs. The Catholic Ukrainians, who had sacrificed mountains of bodies and shed rivers of blood for the Catholic faith and their fidelity to the Holy See, even now are undergoing a very terrible persecution, but what is worse, they are defended by no one. From the beginning of history, I don't know of any people who have suffered as much as Ukrainians.

They, who were 55 million, because of battles, raids, starvation, and religious persecution, lost ten million people from the beginning of the first world war. The soviet regime since long ago has put an end to our activity, and all our bishops have been suppressed.

Our Catholic faith, prohibited for making any celebration of our liturgy and administering the Sacraments, must descend into the catacombs. Thousands of thousands of faithful, priests and bishops have been thrown in prison and deported to the polar regions of Siberia. Now, however, because of diplomatic negotiations, the Ukrainian Catholics, who as martyrs and confessors suffered so much and so many things, are put aside like fastidious witnesses of past evils.

In recent letters and communications, our faithful lament "why have we suffered so much?" Where is justice to be found? For the ecclesiastic diplomacy, we have been considered a impediment sea. Cardinal Slipyj does not do anything for his church; and what can he do? An intercession was made by the Vatican on behalf of the Latin Catholics, but the six million faithful Ukrainians who have suffered religious persecution have been ignored.

When the Muscovite patriarch, Pimen, in an electoral synod clearly declared that the union of Brest was annulled, not one of the Vatican delegates present protested.

The creation of an Ukrainian Patriarchate, proposed during the second Vatican Council, has been denied. The delegation of the Basilian sisters from Ukraine was not admitted to the general chapter. Bishops and priests are converted to the Latin rite. It is amazing that the Soviets have raised a very high voice against colonialism while they themselves oppress their people. In the synod we also heard about the diabolic manners of exterminating the defeated nations, and about the evils that the Poles have suffered because of the same oppressors. From the bottom of our hearts we must have sympathy for them. And yet, in no way has it been impeded that in the communist and Catholic Poland half a million of Ukrainians have been deprived of their most basic rights, expelled from their domiciles and indeed they cannot even call themselves Ukrainians. "Leben and leben lassen," to live and let live, it is a supreme law.

Three dioceses of ours in Poland have been without a bishop for 30 years, and not even an auxiliary bishop has been installed; and not one Ukrainian priest has been admitted to this synod.

On the other hand, the Ukrainian Orthodox have four bishops in Poland, and are to receive three more. Therefore our people complain that they lost everything, the rite and the discipline, while the Orthodox have kept everything.

In Czechoslovakia the diocese of Priashiv, which was Ukrainian, has been lost.

One of the most eminent cardinals who reads openly and sincerely that part of the history of our church, has admitted that it is astonishing, that such a people, who have been treated so badly and unjustly, have nevertheless remained Catholic.

And to you, venerable fathers, oriental things are exotic! I put an end to my speech so that the church of the silence may not talk too much. Finally, a powerful voice of the synod has come up in favor and in defense of those who underwent persecution and yet continued to fight between life and death and brought in new strength in order to persevere up to the final victory. "Pereat mundus, maneta iusticia". For let the world perish, but let justice survive.

A LETTER TO HIS EMINENCE JOHN CARDINAL KROL

Prof. Roman Reynarowych, (J.S.D.)
Box 87 Jerome Ave Sta.
Bronx, N.Y. 10468

His Eminence John Cardinal Krol,
Archdiocese of Philadelphia,
277 North 17th Street
Phila., Pa.

December 30, 1971

Your Eminence:

We received a transcript of an interview which you held on Monday, Nov. 15, 1971, on channel 3, at 7:30 P.M., Mr. Vince Leonard was interviewing.

After careful consideration of its contents, we came to final conclusion that in order to serve the justice we must reply to your allegations.

During the interview Your Eminence stated that . . . There was a dedication of a church (of Sts. Sergius and Bacchus in Rome) and the Cardinal Slipyj used the occasion . . . He is seventy or seventy-nine . . . eighty years old, I believe. He invited people to the dedication of this church and in the process he says he

was convoking the 5th synod . Actually, the bishops were meeting, and under suggestions of Secretary of State that they form a conference of bishops as we have in the United States, as other groups have. And they -- they met at a number of occasions for this purpose. Cardinal Slipyj uses the word SOBOR as a Ukrainian word which means an assembly or meeting. Now, that can be used in a general term. But it was in no sense a canonical synod because he does not have the authority to call it. The bishops who attended were not under any impression that this was a canonocal synod. They were simply there to as the bishops of the United States or any other rite, have a conference of their own to discuss common needs and problems."

To begin our reply we must state with a grief that you ignored completely the canon law Cleri Sanctissimi, promulgated June 2, 1957. The Sacred Congregation for the Eastern Churches issued on December 23, 1963 a declaration, according to which . . . "the Ukrainian Catholic Metropolitan of Lviv is to be regarded as Major-Archbishop in accordance with canons 324 - 339 . . . Cleri Sanctissimi". Thus, declaration recognized only the status quo which existed with the Metropoly of Iviv. Furthermore, can. 327, no. 2, 1° of the above law states that "Archiepiscopus habeat **Synodum** permanentem constitutam vel Consilium de quibus servari debent praescripta can. 288-297 . . ."At this point we would like to bring your attention to the fact that according to the cited law Archbishop Major and Metropolitan of Lviv, Joseph Cardinal Slipyj "habeat Synodum permanentem constitutam", but not, as you put it, " . . . it was in no sense a canonical synod because he does not have the authority to call it".

We need clear understanding of laws which are the only answer to the whole problem.

The dogmas accepted at the Vatican II must be respected and followed through. The reason for this is clear: The unity of the Catholic Church cannot be built on betrayal of truth. And the truth of the matter is that the Council "solemnly declares that the churches of East fully enjoy the right and are in duty bound to rule themselves. Each should do so according to its proper and individual procedures (art. 5 Decree on the Eastern Catholic Churches). In reference to the Eastern Rite Patriarchs the art. 7 of the above Decree states that "By the name Eastern Patriarch is meant the bishop who has jurisdiction over all bishops (including metropolitans), clergy, and people of his own territory or rite, in accordance with the norms of law and without prejudice to the primacy of the Roman Pontiff". This canon was also approved in "Cleri Sanctissimi", can. 216, no. 2. Further, the art. 10 of the Decree tells us that "What has been said of Patriarchs applies as well . . . to major archbishops, who preside over the whole of some individual Church or rite." This law was based on "Romanum Pontificem", Feb. 28, 1596, and "Cleri Sanctissimi", can. 324-327. Finally, the art. 11 of the Decree concludes that "Inasmuch as the patriarchal office is a traditional form of government in the Eastern Church, this Sacred Ecumenical Council earnestly desires that where needed, new patriarchates should be erected". In application of all cited laws, we must conclude that the Ukrainian Catholic Church has all legal rights to establish its own Patriarchate.

By virtue of that, His Beatitude, Major Archbishop, Joseph Cardinal Slipyj, Head of the Ukrainian Catholic Church, was entirely justified to convoke the Fifth Synod, or SOBOR of the Ukrainian Cath. Church in Rome. Furthermore, the work "SOBOR" is termed in history of the Ukrainian Church only to legal Synods of the Church Fathers, but not, as you put it "an assembly or meeting". The bishops who attended the Fifth Synod of the Ukrainian Cath. Church in Rome were fully aware of the fact that they attend the canonical Synod or "SOBOR". They were in no sense attending "a

conference of their own, as the bishops of the United States or any other rite", because they came from diaspora and the Major Archbishop, Metropolitan of Lviv, Josyf Cardinal Slipyj "presided over" that Synod according to art. 10 of the Decree on the Eastern Catholic Churches.

In conclusion we assert that your interpretation of the legal status of the Ukrainian Catholic Church is invalid because it is inconsistent with the Decrees on the Eastern Catholic Churches accepted by Vatican II Synod.

Sincerely,

ROMAN REYNAROWYCH

PROF. M. LABUNKA

ON THE 80th BIRTHDAY OF OUR ARCHBISHOP MAJOR,
HIS BEATITUDE JOSYF SLIPYJ

When at the end of World War II the iron curtain fell over the whole of Eastern Europe and the forces of darkness began their infamous rule, darkness seemed to reign everywhere. Our hearts were heavy with grief and saddened by unhappy news which from time to time pierced the curtain: the death of the Primate of the Ukrainian Catholic Church, Metropolitan Andreas Sheptytskyj (1944), incarceration of his successor Metropolitan of Galicia (Western Ukraine) and Archbishop of Lviv Josyf Slipyj, together with the entire hierarchy, most of the clergy and thousands of the faithful, and finally the officially sanctioned and unshamefully proclaimed liquidation of the Ukrainian Catholic Church (1946). The enemy of God and of mankind had his day and would not stop short of anything, but a complete destruction of the work of God and of His faithful followers. The Ukrainian Catholic Church was destined to suffer the same kind of persecution and destruction as did two decades earlier the Ukrainian Orthodox Church.

As the years passed by, the Ukrainians at home and abroad learned about, and registered one death after another of their beloved bishops, priests, monks and sisters. Ten bishops perished in prisons and concentration camps of cold Siberia and in distant provinces of Asian part of the USSR. Not a single one of them chose the way of an apostate; not a single one of them betrayed his faith and the Holy Church. All of them had shown, with the help of the Almighty, an extraordinary fortitude of faith, and strength of spirit and willpower. They all died a death of martyrs, a death that was so much cherished by early Christians, a death that is considered by the Church a special grace of God accorded to the chosen ones since it is a crown of sanctity. They sacrificed their lives for freedom and the holy faith. In the last, agonizing moments of their life they must have remembered the words of St. Paul, who said:

" In all things we suffer tribulation, but
we are not distressed; we are sore pressed,

but we are not destitute; we endure persecution
but we are not forsaken; we are cast down, but
we do not perish."

"For we the living are constantly being handed over to
death of Jesus' sake, that the life also of Jesus may
be made manifest in our mortal flesh," (2 Cor, 4, 8-11)

In the late fifties only one out of eleven imprisoned bishops remained alive - Metropolitan Slipyj, Primate of the Ukrainian Catholic Church, already an old man with frail health, but with unbroken spirit and faith. His perseverance filled our hearts with joy and pride. He became for all of us a living symbol of the dedication to our religion, and a symbol of the national aspiration of our people. But not much was heard of him over the years. And when ten years ago the Ukrainian diaspora honored His seventieth Birthday with solemn celebrations, our hopes for his survival and liberation at the same time were waning. Not too many of us could believe at that time that an almost miraculous deliverance of our supreme Pastor, and a resurrection of our Church at home, albeit slow, was possible. The life in this modern world of ours makes it difficult for the man of today to believe in things supernatural, - in miracles. Lazarus' resurrection seems incomprehensible today, even to the Christians, despite the fact that Christ himself and his apostles bear witness to it. Therefore, the news of February 10, 1963, about the arrival of Venerable Father Slipyj at Rome, broken to the world by the Holy Memory Pope John XXIII, filled our hearts with the unexpressible joy; but it also reminded us that God's ways are not always known to man; that the impossible things might and do happen with His permission, and that miracles have to be believed because they are the proof of the existence of God and because they confirm the divinity of the Church. The whole Christian world received this news with relief. Prayers of gratitude were said by the Holy Father, late John XXIII who asked all the Christians to join him in his prayer of thanksgiving.

In recognition of his perseverance in faith despite great and cruel sufferings and humiliations to which he was subjected during the long 17 years of imprisonment, several high honors have been bestowed upon the Venerable Father Josyf Slipyj (1964), including the honor of the Prince of Church, that of a Cardinal.

Today we offer in all the due solemnity our sincere thanks to the Almighty (unworthy as we are) for the preservation and liberation of his worthy servant, His Beatitude Josyf Cardinal Slipyj. We pay our filial tribute to him, our spiritual Father, the Archbishop Major of the Ukrainian Catholic Church on the occasion of his eightieth birthday. No better occasion can be thought of. But let us not be deceived by it. It was not for the sake of praise and honor that Providence almost miraculously preserved the broken health and extended the life span of his Beatitude and made it possible for him to participate in the last Ecumenical Council. The Almighty must have had other reasons and aims; possible, to enable him to bring to us, i.e. to the modern man of today's world in general, and to us Ukrainians in particular, good tidings to transmit a message. A message about the power of faith, the value of truth, the benevolence of unity and about the significance of tradition - both Christian and national.

The whole life of His Beatitude seems to confirm our suppositions. He often wrote, spoke, and preached about the cardinal Christian virtues, constantly stressing their significance for a true life of a Christian.

1. Message concerning the power of the Virtus Fidel.

"I believed, and so I spoke,"
(2 Cor., 4:13)
"I have fought a good fight,
I have finished my course.
I have kept my faith."
(2Thim,)

Faith must often be upheld by prayer; faith pre-supposes on one's part the readiness to suffer and to die for it. Many times since his liberation His Beatitude spoke on the virtue of faith and its most expressive acts - those of prayer and suffering.

"And most of all I pray that God grants you salvation for your prayers for me. Since it were your prayers, most probably which broke the shackles, chains, and fetters."

On another occasion he spoke:

"Let us look forward to our future in peace since God might want me and you to suffer for some time... But let us be assured that all that [suffering] will end in Glory, in the resurrection of Christ..." (Sermon on Easter Sunday, 1963.)

He chose "to carry disgrace for the name of Jesus" said late Pope Pius XII of him in his letter to Father Josyf Slipyj in 1957 (25. XII, on the occasion of 40th Anniversary of Cardinal's Priesthood), and let us add on our part that the disgrace ended in Glory because of the fortitude of faith. His faith and his glory are shared by his people in whom he puts his great hopes and his trust when he says:

"With the gladness of a brother, with the happiness of an old father who in tranquility notices the growth of his sons, I must say: The faith of Christ remains with our people till the present day. And we ourselves hope and we tell you that nobody is able to tear away the holy faith from the hearts of our people."
(Sermon on Easter Sunday, 1963)

Let us take this good news, this message of His Beatitude and keep it in our hearts as the most cherished possession.

2. Message concerning the value of the Virtus Veritatis.

"Learn the truth and truth
will deliver you into freedom."

Complete and objective truth - in theology and history, truth and beauty in arts have been pursued by His Beatitude throughout his long

life and work as a pastor, distinguished scholar and exceptionally gifted educator. Once he said that "Nothing, but a complete and objective truth can satisfy disturbed human mind." And in the preface to his major scholarly treatise On the Dogma of Holy Sacraments he wrote: "Let the light of heaven illuminate the way of truth." But in his life he not only wrote about and preached the virtue of truth, he lived it and suffered for it.

In his message to us he wants us to follow this major Christian virtue in the personal, social, national and international aspects of our life.

3. Message concerning the benevolence of the Virtus Unitatis.

"That all be one. In Christ."
"Ubi concordia, ibi victoria."

Every Christian must be disturbed by the fact of the division of the Holy Church of Christ. How much more must this fact be painful to a theologian and bishop. It was for this reason that His Beatitude Cardinal Josyf, dedicated much of his time to the study of this problem, because active in unionistic movement, participated in learned congresses and organized himself conferences dealing with the problem of the division of the Church prior to World War II. Long time ago, and prior to Vatican II, Cardinal Josyf came to the conclusion that as far as the Roman Catholic Church and Eastern Orthodox Church are concerned, there existed always mutual influence in their theological thinking, and that differences were less essential and less numerous than it was generally assumed. His views on the reasons for division of Churches and suggestions for the future unity he had made known in his various writings which are highly regarded by the specialists.

On his return from exile, His Beatitude stated that:

"The strategy of today's religious
soul demands first of all - unity."

It is, however, not only the disunity of the Church that disturbs the mind and the soul of his Beatitude. It is also the disunity of the present world and of our nation that causes him a great pain. In an address to his Holiness Pope Paul VI, His Beatitude Cardinal Josyf said:

"When we, in our modesty and humility, take a look at the arena of world affairs, we see how the gigantic efforts of Your Holiness to unite and to preserve all mankind from disagreements and war come to the fore."

And:

"Political circumstances of the past centuries and the location of our nation at the cross roads between East and West with their often conflicting aspirations exercised most harmful influence upon our unity. They often divided our religious, state and national life."

His Beatitude's suggestions for unity in all aspects of our life are more than timely now.

4. Message concerning the significance of tradition.

"Breaking of the new ways
for the truth could be done
only when the old ways are
known". (J. Slipyj, 1933, Nyva)

A diligent student himself of the cultural heritage of East and West, His Beatitude Josyf, Cardinal Slipyj encouraged his students and co-workers to dedicate their time and energies to the study of the Christian cultural heritage, and the study of the history of Ukrainian culture which is deeply rooted in the Christian tradition of the East. For that reason he became the co-founder and patron of the Ukrainian National Museum in Lviv, organizer of the Ukrainian Theological Society, and supported many scholarly projects in this field of study, participating himself in several of them. War and the subsequent imprisonment interrupted this noble work of His Beatitude for a quarter of a century.

But soon after his arrival in Rome, His Beatitude resumed his interrupted work on many previous projects and started new ones with no less vigor and dedication as if wanting to make up for the bygone years. Institutions which he headed before the war, such as the Catholic Theological Academy and the Ukrainian Theological Society renewed their activities under his leadership and guidance. Their publications, which had ceased, began to appear again and new ones were started. Already in 1963, St. Clement Ukrainian Catholic University was founded and chartered in Rome.

It is in the founding charter of the said University that his Beatitude gives expression of his understanding and of his appreciation of tradition:

"The aim of this University is first of all to study the /cultural/ past of the Ukrainian people, their Christian world view, as well as the world view of the entire East, to which we do belong; to gather and preserve such knowledge in books; to reveal the scholarly endeavor... of the Ukrainian genius of learning and study, inspired by the Holy Ghost."
(Blahovisnyk, an. II, lib. 1, 1966.)

Let us all share in these endeavors of His Beatitude.

Let us assure him today that we have heard and understood his message, that we have accepted it and that we are his faithful followers.

Let us pray to the Almighty that He extends His Grace and heavenly blessings to His Beatitude during this happy Anniversary year, and during the many years to come. That the Almighty in His omnipotence preserves his life, accords him strength and gives him peace of mind year after year - for the glory of the Holy Christian Church, for the well-being of our Ukrainian Catholic Church, for our nation and for the eternal salvation of all of us. Let us pray so that

he can continue his noble work among us and remind us of our obligations toward our persecuted Church and our oppressed people - remind all of us - the mighty and the humble ones. In our praise of him and in our pledge to him today, on the day of this unique Anniversary - let us exclaim in unity of tongue and heart - Na mnohyji lita Vladyko; Ad multos Annos, your Beatitude !

COMMENTARY

The L'Osservatore Romano of January 6, 1972, reports that the Apostolic Exarchate for Ukrainians of the Byzantine rite residing in Brazil has been "elevated to an Eparchy with the title of St. John the Baptist of Curitiba for Ukrainians, rendering it suffragan of the Metropolitan See of Curitiba."

The same issue of the periodical also reports about the promotion "to the Eparchal See of St. John the Baptist of Curitiba for the Ukrainians, His Excellency Most Reverend Giuseppe Martenez OSBM, titular Bishop of Soldaia and Apostolic Exarch for the Ukrainians in Brazil," and about the promotion "to the titular Episcopal See of Caffa the Reverend Efrem Basilio Krevel, Provincial Superior of the Basilian Order of St. Josaphat in Brazil, appointing him at the same time Coadjutor, with the right of succession, to the Eparch of St. John the Baptist of Curitiba for the Ukrainians."

The tragic meaning of these appointments for the Ukrainian Catholic Church is clear. The newly created eparchy of Curitiba in Brazil has been, in effect, separated from the Ukrainian Catholic Church and placed under the jurisdiction of the Latin Archbishop of Curitiba, Brazil. It is obvious that the recent efforts of our hierarchy, (namely the fifth Archiepiscopal Synod of the Ukrainian Catholic Church), to maintain the autonomy and integrity of our Church are being challenged by the Congregation for Eastern Churches. The Latin rite monsignors in Rome are gradually liquidating our Church and incorporating it into the Latin Church. They have chosen the Ukrainian Catholic Church in Brazil as a pilot project for Latinization after their efforts elsewhere met with a dismal failure. The editorial board of the Voice of the Ukrainian Community hopes that our hierarchy united under the leadership of His Beatitude Major Archbishop, Josyf Cardinal Slipyj will take a firm stand in this matter and place the Ukrainian Catholic Eparchy in Brazil under her lawful and legal jurisdiction, namely that of the Ukrainian Catholic Church.

Vatican Sources reported recently that the Reverend Miroslav Stefan Marusyn has been appointed the new Apostolic Visitor for the Ukrainian Faithful who reside in Europe and lack a hierarchy. As far as we know, this nomination was also made by the Congregation for Eastern Churches without consultation or consent of the permanent synod of the Ukrainian Catholic Church.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ
ДО ВСЧ. ОТЦЯ ПРОФЕСОРА Д-РА М. СОЛОВІЯ, ЧСВВ,
УНІВЕРСИТЕТ СВ. ПАВЛА, ОТТАВА, КАНАДА

Всечесний Отче Професоре!

Я прочитав із зацікавленням Вашу статтю п.н. "Проти канібалізму в журналістиці", що була поміщена в "Укр. житті" від 12-го грудня 1971-го року. Очевидно, що Вам вільно і треба було оборонятись перед неправдивими новинками про Вашу Особу, а особливо справити твердження про те, що Ви вибираєтесь перейти в цивільний стан, як про це писав "Гомін України". У Вашій апології, одначе, Ви покористувались невдалою зброєю, бо замість обороняти Вашу Достойну Особу, Ви взялись моралізувати та напоминати тих українських мирян-католиків, що нібито "прославляють своє ймення вуличними акціями та виступали у пресі", а також кидаєте громи на тих "непокликаних мирян та мирянок", що своєю діяльністю, як Вам здається "діють на шкоду Патріярхату". Очевидно, беручи під увагу недосконалість кожної людини на цьому світі, можна частинно зрозуміти Ваш вибух гніву, одначе, коли зважити, що Ви є людиною науки та ще й духовною особою, така поведінка, на мою скромну думку, є невідповідною, бо вона принижує Вашу гідність. А крім того, я зовсім не бачу причини, чому б Ви у своїй обороні мали зневажати подвижників наших найкращих і найвищих церковних ідеалів, включно з тими мирянами, що відважно демонстрували, та з тими студентами, що для цієї цілі цілі голодували. Бо всі вони стали на захист своєї Церкви, її історичних прав та Берестейською Унією забезпечених привілеїв і не завагались поіменно нап'ятнувати шкідників Української Католицької Церкви в її боротьбі за помісність та Патріярхію. На жаль, нашої Церкви – в цю скрутну годину – не піддержали ні оо. Василіяни, ні оо. Редемптористи, як Чини, хоч як знаємо, не всі оо. Василіяни схвалюють загальну поставу Проводу Чина до цієї важливої справи, але не відважуються на дію зі страху перед санкціями Вашого Проводу.

Може завдяки цій різкій поставі українських мирян-католиків у нашій Церкві зараз прийшло до згоди серед наших владик, бо вони врешті зрозуміли, що "голос народу – це голос Божий". Недавно відбувся 5-ий Синод і наша Українська Католицька Церква зробила поважний крок в напрямі самоуправи і помісности. А де ж були тоді оо. Василіяни? Можна ствердити, що Чин оо. Василіян нічого для цієї справи не зробив. Вони стали осторонь Української Католицької Церкви, її життя та розвитку. А шкода, бо "жниво велике, а Женців мало". Як досадно, що саме недавно швейцарський кореспондент газети "Ді Вельт-вохе" цитував слова Вашого Проводу з Риму, мовляв, запорукою розвитку Української Католицької Церкви є залежність від Конгрегації для Східніх Церков. Нас дивує і нам жаль, що в оо. Василіян вже немає настільки національної свідомости, щоб вони відкинули сервілізм чужим, а стали обучатись в любові до свого народу, Церкви і всього, що рідне. Мабуть цього вже у Вас, Отці Василіяни, немає і тому Ви чванитесь, що Ви є "воїнами самого Папи Римського". А нам здається, що тут нема чим чванитись, бо, якщо оо. Василіяни бажають стати носіями т.зв. "Чорного інтернаціоналу", то колись, як Бог дасть, для них дорога в Україну буде замкненою. Цей інтернаціонал для нас, українців, так само непотрібний, як і той, що його звуть Червоним. Бо цей інтернаціонал, що йому зараз на ім'я "єкуменізм з нез'єдиненими на терені Радянського Союзу" займаються не так забезпеченням свободи сумління для вірних на цих теренах, як радше договорюванням та політиканством з радянськими душогубами – і то коштом наших

здобутків в лоні Української Католицької Церкви. Так, як це було за "католицької" Польщі, і таке саме плянують для нас і нашого народу – зараз в радянській дійсності, і в Польщі, і в Чехословаччині, в розсіянні – наші приятелі з Конгрегації для Східних Церков. На доказ цього вистачить згадати тих 36 студентів богословії, що їх руками оо. Василіян усунула Конгрегація зі Семінарії лиш тому, що вони відважились вибрати за основу свого життя – вірність своїй Українській Католицькій Церкві передусім.

У своїй статті, Дорогий Отче Професоре, Ви заявляєте, що маєте до друку готову розвідку про Патріархат та що в своїй праці Ви підходите до теми з історично-канонічного боку. Сподіємось, що Ви у Вашій розвідці прийдете до висновку про потребу патріяршого завершення в Українській Католицькій Церкві. Це було б опрокиненням заяв деяких наших "духовних" писателів в ЗСА, які твердять, що патріярхія нам не належить, бо ми її ніколи не мали. Твердять таке саме і деякі оо. Василіяни. Також Ваша внутрішня інструкція п.з. "Василіянський Чин і справа Українського Патріярхату" йде по тій же лінії, відсуваючи потребу створення патріярхії "ад календас грекас". Це сором, що в добу великих подій оо. Василіяни зайняли позицію "моя хата з краю" так начебто на оборону своїх прав треба було аж за-прошення від Верховного Архiepіскопа та Єпископського Синоду, в якому членами є також і Василіяни.

Мені здається, що без огляду на підхід, науковий, історичний, канонічний, чи який інший, про справу патріярхії рішають постанови Другого Ватиканського Собору, себто Декрет про Східні Церкви. Кодекс Східного Права, що над ним вже так довго працюють правники Вселенської Церкви, якщо він взагалі колинебудь буде виготовлений, мусить опиратись на Декреті, а не навпаки.

Декретом про Східні Церкви Другий Ватиканський Собор визначив головну засаду і її треба стосувати і розробляти. Римська Курія – однак – вважає, що Другий Ватиканський Собор "наробив шкоди" своїми декретами та постановами і тепер стараються це переробити собі до вподоби. І так Курія узалежнює патріярхію від перестарілого територіального принципу, хоч в добу переселення великих мас людей, розбудованої комунікаційної мережі, літаків, поїздів, автомашин, суспільства вже не є статичні, а порозкидані на взір нашого – українського – по всьому світі. І тому територія вже не є важливим атрибутом патріярхії, як колись, коли люди їздили на ослах, або ходили пішоходом. Навіть проф. Пужоль, відомий знавець цих справ, хоч і не зовсім нам прихильний, заявив, що ВЕРХОВНИЙ АРХIEПІСКОП має юрисдикцію над усіми митрополитами та владиками Української Католицької Церкви, де б вони не проживали. Розуміється, що це все не є на руку тим нашим владикам, що не є здібні постояти за права своєї Церкви як цілості, а воліють безконтрольно рядитись у своїх удільних князівствах. Оо. Василіяни також користають із загального замішання та наче ображені дівиці – /ображені тим, що їх не запрошено до участі в обороні Української Католицької Церкви!/ проголошують свою пашківську республіку, але... в прямій залежності від самого Папи Римського.

Дорогий Отче Професоре! Не дивуйтесь, що миряни з недовір'ям ставляться до оо. Василіян, коли бачать їхню поставу до рідної Церкви. Під час коли світ висловлює свій подив для Ісповідника Віри, нашого Верховного Архiepіскопа, Кардинала Йосифа VII, оо. Василіяни його зовсім зігнорували, хоч повинні були дати достойний приклад, як шанувати високого достойника своєї Церкви. Кажуть, що о. Павло Миськів, ЧСВВ, був навіть обурений, коли довідався про приїзд Верховного Архiepіскопа з радянської неволі до Ватикану та

мав навіть ужити невластивих слів, щоб висловити своє негодування. А якщо йдеться про патріархію, то оо. Василіяни мовчать та недвозначно ігнорують цю важливу справу. Принайменше внутрішня інструкція оо. Василіян крім опрокинення та відсунення цієї справи не має нічого конкретного в собі. Вправді – в ЗСА, а радше в Нью Йорку, був з приводу ухвал 5-го Архiepіскопського Синоду якийсь слабкий відгук, але зроблено це з розрахунком, щоб не втратити "українського давнтавну", що на ньому опирається бюджет оо. Василіян і цілої Провінції та Чина.

Українські миряни не мають до Вас, Отче Професоре, довір'я тому, що Ви кинули на себе підозріння Вашими загадочними поїздками в Україну. Чого Ви туди їздили, хто інспірував Ваші поїздки, що це були за особливі місії – про це миряни-католики нічого не знали. І добре склалось, що редакція цього журналу помістила звіт про Ваші поїздки, що було подане сучасними свято-юрськими льокаторами. Виглядає, що Ви не розмовляли виключно на приватні теми, коли висловлювались негативно про нашого найвишого церковного Ієрарха, а позитивно про Ваш Чин. І тому ніхто Вам не винен в тому, що Вас таврують. А якщо йдеться про "Кропило", то вражає, що подробиці про особисті уподобання в їжі та напитках члена Вашого Чина, Всч. о. М. Дирди, що їх подало "Кропило", мусіли таки мати своє джерело у Ваших монастирських келіях та їдальнях. Їх не видумав якийсь злющий мирянин-цивіль. Подібних летючок, як "Кропило", було чимало, а всі вони мають той сам простацько-нікчемний стиль, а коли його порівняти з висловом о. Миськова, то можна снувати висновки про духове споріднення.

Вражає у Вашій статті, Дорогий Отче Професоре, те, що Ви відкликаєтеся до справи "посвяти Вашої кар'єри" через те, що Ви рішили поступити в монастирські мури. Виглядає, що Ви жалієте, що такий вибір зробили, бо через те Ви втратили життєві вигоди, приємності, і інші атрибути цивільного життя. Коли зважити Ваш "плач" з психологічного боку, то виходить, що не все є в порядку з Вашим покликанням, коли Ви ставите вище вигоди стану цивільного понад "досконалість" монашого сану. Та це є Ваша особиста справа, чому Ви так, а не інакше поступили. Але це ще не уповноважує Вас вимагати недоторкальності для Вашої особи, якщо йдеться про справи, що дорогі всьому українському католицькому суспільству. Все інше – це Ваша особиста справа. Можете бути певні, що ніхто з мирян Вас судити не буде, якщо Ви рішили залишити Чин, та перейти в стан цивільний, чи деінде. Ми, однак, будемо судити Вас за "закопаний талант", Вашу інертність та негативну настанову до ідейних борців за справи Української Католицької Церкви. Чомусь Ви мовчите, порпаєтесь в історії та оплакуєте те, що діється в Україні. Про це все не знав світ і добре зложилось, що Верховний Архiepіскоп та два наші Митрополити про це заговорили на форумі Католицької Церкви. Але українці-католики про переслідування Української Католицької Церкви знають дуже добре і годі це пережовувати до нескінченности. За те треба і пора стати в обороні віри наших батьків, стати на захист Української Католицької Церкви в її сучасному змаганні. Для цього потрібно кожного українця-патріота, без огляду на те, чи він владику, монах, світська людина, чи хтонебудь інший. Для цього змагу потрібно і Вашого таланту. Можливо, що норми Чину оо. Василіян за вузькі для індивідуального росту деяких членів Чина. Хто знає, чи цивільний стан – Дорогий Отче – не дав би Вам кращої нагоди використати Ваш талант та решту Вашого життя для добра Церкви і Народу.

Але це також Ваша особиста справа.

З глибокою пошаною
д-р Євген Гіль
Вашінгтон, Д.К.

Т-ва за Патріархальний Устрій є "керована або інфільтрована ворогом", тому ОУН немогла брати участі. Мовляв, люди, що діють в обороні УКЦеркви за її Помісність, за Патріархат, шкодять "українській національній церкві". При цьому не подається чомусь, де ця шкода лежить?

В.Кальнишевський не пояснює і не подає фактів, які потверджували б ним сказане. Члени мають йому вірити на слово. Але ж члени, зокрема ті, які слідували й брали участь у праці Т-ва і ним плянованих акціях знають, що сказане В.Кальнишевським є чиста лож.

В.Кальнишевський не показав і члени того ж середовища не бачили хто з наших ворогів інспірував чи керував працею й акціями за самобутність УКЦеркви, бо вони бачили, що усі акції плянувала Крайова Управа Т-ва. А якщо ми маємо таких "добрих" ворогів, як пише Кальнишевський, що керують й інфільтрують працю за незалежність, за Помісність, за патріархат УКЦеркви, то не треба нам тим турбуватись, бо це не шкодить. В.Кальнишевський навіть недоглянув, що він сам собі суперечить.

В інструкції, як "доказ" і "намацальний" факт, що так воно є, а не інакше, наводиться ім'я д-р Марії Клячко. Не потребуємо тут боронити д-р Марію Клячко бо за неї говорить її віддана праця, яку вона вклала для добра УКЦеркви і її завершення патріархатом. Це бачила широка громада, зокрема миряни УКЦеркви в США, Канаді й Європі. Нажаль миряни не бачили серед акцій, ані в сепаратній акції свого середовища В.Кальнишевського і йому подібних. Поза паперовою і фразеологічною акцією діла в них немає.

В.Кальнишевський пише — "Ведемо власну акцію окремо від радяно-філів..." На жаль, невідомо, які це "окремі акції", чи може ті, що від сім років вів їхній керівний член Ігнат Білинський, чи може назвати акцію проти Блаженнішого Кир Йосифа Сліпого, щоб його не було впущено до США тоді, як він перший раз був у Канаді?

Чи може такі окремі акції, які мали місце в Нью Йорку, коли Відділ Т-ва за Патріархальний Устрій запланував далеко наперед свято Помісности УКЦеркви, а Визвольний Фронт в тому самому часі і в тій самій годині влаштував свою партійну імпрезу? Такі сепаратні акції, за які треба соромитись, роблять ті, що себе називають Визвольним Фронтом.

В.Кальнишевському можемо тільки одне порадити — писати й говорити своїм членам правду, навіть, якщо вона є гіркою, на цьому скористає не тільки сам В.Кальнишевський, що через неуспіх у своїй професії подався на професійного революціонера, але й середовище ЗЧ ОУН.

- 0 -

Наведена і скоментована інструкція сучасних бандерівців не повинна бути для читачів української преси новиною. Вона є відзеркаленням попередніх публікацій в щоденнику "Америка", /"загально-українському", "католицькому", понадпартійному" і "братському" часописі/, "Шляху Перемоги" в Мюнхені, та у "Гомоні України" в Торонто, пера голови цього руху — Ярослава Стецька. Ці виступи проти нас, які практично синхронізувалися із творенням "мирянського" руху під керівництвом партії, чи підкомандного партії УЖКА, /Громадські Комітети/, ми ігнорували, бо рахувалися з обивательською думкою, що мирянському товариству не слід спорити з політичною групою. /Політичні групи у нас — це святі корови/. Це нам не оплатилося, бо, як достойна читацька громада бачить — партійництво знайшло собі порахунки з мирянським товариством.

Нам не оплатилось це тому, що ніхто із ласкавих, чесних, заслужених а тимбільше впливових обивателів ні словом не відізвався, щоб сказати громаді, що політичній групі не слід зачіплятися із мирянським товариством, та робити свої партійні порахунки з немилими їм людьми на терені мирянського товариства.

Не зроблено цього у нас тому, що ці сили, які мають можливість громаді щось сказати, ідейно і духово солідаризуються і утотожнюють себе не з тими суспільними системами, де культурне, виховне, наукове й церковне життя унезалежене від політичних сил, а з тими, де політичні сили опановують тотально усе людське життя повністю. Практично, в українській громаді стосується не система вільного розвитку організацій в тих ділянках, де вони природньо, статутowo чи професійно заінтересовані, а система центрального опановання згори й керування некомпетентними партійними політруками усіх ділянок людського життя. Порівнюючи можна сказати, що в Америці чи Канаді мирянські організації мають повну свободу й незалежність від політичних, і свої статутіві справи вони узгоджують лиш з ієрархією церковною. Натомість в Радянському Союзі ані церква ані мирянство не мають цієї свободи, і вони повністю підкомандні товаришу Куровову в Москві, і його уповноваженим на провінціях. Ця друга система українській політичній еміграції більше по душі. Вона її плакає, морально попирає, і за неї платить народній фонд.

Можливо, що нас це не повинно інтересувати. Можливо, що опублікована інструкція не відкриє нікому очей. Але з журналістичного обов'язку зробимо наступні ствердження:

1. Поява інструкції ч.12/71 дозволяє на доказове ствердження, що Товариство за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви є об'єктом атаки, нагінки, провокацій і очорнень, запланованих і ведених самим центральним проводом бандерівської організації з Ярославом Стецьком на чолі.

2. В зміслі цієї партійної інструкції діють усі практично підвладні цій партії організації, як СКВУ, УККА, Провидіння, Самопоміч, та усі їхні секції чи комісії.

3. Згідно з тим, що було в минулому, самому Визвольному Фронтові неможливо було досягнути цієї цілі, але тут допомогло їм зговорення з мельниківцями, які з утилітарних розрахунків доклали до цього діла своїх рук.

4. Інструкція відкрила дійсність, що усі так звані Крайові Громадські Комітети, та Координаційні Комітети, яких партійна та безкритична преса піднесла на п'єдесталь найвищого керівництва мирянським рухом, були нічим іншим, як партійно інспірованим цирком, де підіслані партійними керівниками кльовни грали свої ролі й обманювали народ. /Ця точка до уваги Чикагові й Торонтові/.

5. Інструкція виявила, що шанована усіми нами інституція науки НТШ є "нашим дослідчим інститутом"... А дурний західній науковий світ такою її не визнає.

6. Інструкція виявила, що за усю проведену досі роботу, згідно з громадським правопорядком нашому товариству належить в громадських комітетах лиш один голос, в порівнянні із кількома десятками партійних прибудівок і стільки ж відділів УНСоюзу та Провидіння. Думаємо, що на таких умовах нас і до КПСС прийняли б.

7. Інструкція репрезентує надзвичайно низький рівень, моральний і політичний. Вона спрямована на дискримінацію, сварню і роз'єднання, і треба мати сумнів до патріотизму її авторів.

8. В інструкції пороблено багато обвинувачень без доказів, обвинуваченим не залишається ніякої громадської дороги до оборони, і заставляється членство Визвольного Фронту вірити у це беззастережно. Це нормально зветься злочином. Це ж є і большевизм без маски.

9. Інструкція є доказом того, що в так званій Церковній Комісії СКВУ і в самому Секретаріаті СКВУ іде ніким не оспорюване намагання опартійшити церковне і мирянське життя. Роля двох високих достойників Української Католицької і Православної Церкви, які там беруть участь, як також і роля інших опартійшених духовників у цій системі, повинна тепер народові прояснитися.

10. Через брак в українській громаді чогось на взір авторитетного, усіми визнаного, незалежного і об'єктивного суду, який кваліфікував би підозрілі акції громадськими або асуспільними, легальними або нелегальними, доти в ній верховодитиме малокультурне парубоцтво, про що може свідчити інструкція ч.12/71.

ДО ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИХ СВЯТКУВАНЬ

Згідно з запланованою Філядельфійською Митрополією програмою відбулося тут відзначення 80-ліття від дня народження Верховного Архiepіскопа і Кардинала Кир Йосифа Сліпого, получене з відзначенням Днів Помісности Української Католицької Церкви: 17 лютого, в год.11 відправлено в наміренні Євільта у катедрі Непорочного Зачаття при Френклін стр. урочисту архiepрейську Богослужбу; 19 лютого вечером відбулася святочна академія в честь Верховного Архiepіскопа, яку відвідало досить велике число громадян, коли враховувати зовсім несприятливу цій імпрезі сніговію; в неділю, 20 лютого, відправлено знова у катедрі при Френклін стр. урочисту Богослужбу в наміренні Помісности Української Католицької Церкви.

Ці триднівні відзначування, які своїм змістом, призначенням, заангажуванням Єпископату, широких кіл громадянства, та своїм стосунком до особи Верховного Архiepіскопа й критичного положення Церкви взагалі, могли стати морально-мобілізуючим епізодом на наступних декілька років, не стали ним через декілька істотних причин:

1. Загальна недостача повного довір'я серед таких складових чинників, як ієрархія, мирянство й організовані суспільно-політичні чинники. Серед багатьох невияснених позицій і інтенцій усіх трьох сторін тяжко таке довір'я створити за три тижні.

2. Невияснене й інтригуюче положення в Римі в зв'язку з влаштуванням поїздки Верховного Архiepіскопа за океан.

3. Наявність легальних кроків Римської Курії і Святійшого Отця в напрямі нівеляції прав помісности нашої Церкви і дискредитації особи Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа VII.

4. Відсутність акції або реакції на ці події Синоду Української Католицької Церкви.

5. Створення через це для святкувань моральної і політичної декон'юнктури, яка вимагала не академій, а радше легальних кроків передовсім.

6. Практичне заперечення Митрополією Канцелярією права діяльності існуючим досі збірковим комітетам /на цілі "Церква в Потребі"/, письмом від дня 4 січня 1972 року.

7. Нещаслива аранжовка мирянської сторінки цих імпрез із повною монополізацією її політичними, або ними опанованими громадськими чинниками.

8. Повна відсутність, чи цілеве сепарування від імпрези англійської частини вірних нашої Церкви.

Характер усіх тих вісьмох факторів, разом із їхніми не менш важливими побічними аспектами, настільки вагомий, що за найскромнішою критикою можна сміло сказати, що час на святкування - не тепер.

І коли в катедрі під час відправ, чи на концертній залі під час промов, людина відчувала що щось не є ще в порядку, що чогось ще бракує, та що нам звертають увагу на речі не першої потреби – то це тому, що усі ці вісім факторів фактично творили таку святочну атмосферу. Було б не погано вивчити і проаналізувати цю практику, щоб не повторювати невдалих спроб у майбутньому.

Під час сходин голів та секретарів наших відділів разом із Крайовою Управою, які відбулися 22 січня цього року, було рішено позитивно поставитися до пляну святкувань без огляду на стиль підготовки й склад підготовчих комітетів. Морально, організаційно і тактично таке становище оправдане і не потребує ближчих пояснень. Що програмово становище не було Товариству приємне – це також не потребує пояснень.

Участь представників нашого товариства у підготовці святкувань зачалася від 27 січня, ц.р., тобто три дні після того, як на засіданні представників УККА із представниками Митрополії "Преосв. Василь Лостен наголосив момент повної співпраці Митрополії з мирянами у підготовці й переведенні програми святкувань та запросив Екзекутиву Відділу УККА оформити діловий комітет," та після того, як "Комітет для підготовки програми святкувань, що його основу творять члени Екзекутиви Відділу УККА" створено. У завершенні цієї структури залишено ще фірточку, – "Комітет буде поширений представниками організацій, що входять у систему Відділу УККА" – якою міг би ще дехто ввійти туди для декорації.

Такою бажаною й конечною декорацією при цій імпрезі уявлявся тоді голова філіядельфійського Відділу нашого товариства – інж. Роман Левицький. На першому засіданні Ділового Комітету, на яке він пішов, він висловив становище Відділу в таких точках:

1. УККА сьогодні не репрезентує цілості громади. Тимбільше політичні організації не можуть репрезентувати чи очолювати мирянських.

2. Імпреза, до якої іде підготовка, повинна мати громадський і мирянський елементи репрезентовані УККомітетом і Товариством за Патріархальний Устрій Української Католицької Церкви на рівній базі.

3. Ніхто не може "покликати" представників Товариства до участі в Діловому Комітеті, ані не можуть вони бути "узгіднювані" ким небудь. Товариство одиноке має свою статутуову дорогу на те, щоб їх делегувати.

Керманичам УККА не було зручно дискутувати таку пропозицію в присутності багатьох представників інших суспільних організацій, і тому вони запропонували обговорення її "на вужчому засіданні". Учасниками такого засідання були: Єпископ В. Лостен, Єпископ І. Стах, о. М. Харина, др. І. Скальчук, інж. Р. Левицький, др. М. Навроцький, і др. Леонид Рудницький, і там домовлено, що громадську сторінку у Комітеті фірмуватимуть на рівній базі три чинники, репрезентовані місто-головами Президії в складі: о. Т. Барилляк – від церковних організацій, др. І. Скальчук – від громадських і політичних організацій, та інж. Р. Левицький – від мирянських. До самого Ділового Комітету ввійшли п'ять осіб від нашого товариства, а до комісій комітетових рішено приймати людей без обмеження. Текст комунікату із цієї конференції мав бути двосторонньо узгіднений, і поданий якнайскорше до преси. Це, що без зайвих труднощів нарада погодилась майже повністю на пропозиції голови філіядельфійського Відділу нашого товариства треба завдячувати дійсно об'єктивному становищу Єпископа Лостена – голови Митрополітального Ділового Комітету. Представники УККА не мали тут вибору.

Але дійсність показала таке:

1. Комунікат про це домовлення появилася у "Америці" не негайно,

а з тижневим опізненням.

2. Форма і зміст комунікату не були узгоднені із делегатами нашого Товариства.

3. Зміст комунікату не відобразив дійсного договорення, а ще раз потвердив, що Діловий Комітет існує лиш на базі УККА.

4. Діловий Комітет вкінці виявився паперовою інституцією, бо нічого він не вирішував, і ніхто його про ніщо не питався.

Із повищих причин, як подав по радіо "Голос Мирян", представники Товариства ствердили з жалем і обуренням, що о. Мирослав Харина та др. Іван Скальчук не виказали потрібної громадської зрілості, доброї волі та джентальменського поступовання, чого можна було очікувати від духовної особи – голови "Провидіння", як також від голови Відділу УККА.

Без уваги на це поступовання, радіопрограма "Голос Мирян" закликала своїх слухачів, членів Товариства, до участі в святкуваннях, щоб вони вийшли урочисто, торжественно і достойно.

Цією інформацією не розв'яжеться складної проблеми паразитизму в українському суспільстві. Але напевно докажеться, що партійно запаморочені люди виконали з успіхом одну точку інструкції ч. 12/71, де кажеться, що "Мирянські комітети мають мати в Громадських Комітетах один голос"...

З ПРИВОДУ ЮВІЛЕЮ О. КРИЛ. ВОЛОДИМИРА АНДРУШКОВА.

Заслужений для патріархального руху о. крилошанин ВОЛОДИМИР АНДРУШКІВ з приводу свого ювілею 35-річчя священства одержав від Їх Блаженства Кир Йосифа Кардинала Сліпого грамоту з найменуванням його на почесного крилошанина, "за ревність за Божу славу, за добро Святої Церкви, за спасіння душ, за Ваші прикмети ума й серця". Вдячні парохіяни Коговсу, Н. Й., влаштували йому ювілейний бенкет 30 січня ц. р. при участі 238 осіб, у тому 15 священників. Тостмайстром був о. П. Огірко, головним промовцем о. др. П. Івахів. Наспіло понад 50 привітів.

Ювілят уродився у Львові 29.11.1906 р., богословські студії відбув у Мюнхені, де Преосв. Кир Никита Будка висвятив його на священника 29.6.1936 р. У 1937 р. виїхав до Америки, де душпастирював у Нантикок, Па, від 1938 – 40 рр. у Стемфорді, від 1940–43 рр. у Пасейку, в 1943 р. був канцлером і префектом Малої Семинарії у Стемфорді, редагував катол. тижневик "Шлях", був духовним опікуном "Провидіння" й Ліги Укр. Кат. Молоді. В 1944–45 рр. душпастирював у Палмерстоні, від 1946–52 у Скрентоні, від 1952–67 у Північному Брукліні, де побудував величаву школу. Був ньюйорським деканом. Від 1967 р. душпастирює в Коговсі, де підготовляє будову нової церкви.

В 1970 р. вибрано його головою Т-ва українських катол. священників ім. св. ап. Андрея в Америці, на світовому зїзді українських катол. священників у Франції вибрано його головою Світового Т-ва укр. кат. священників ім. св. ап. Андрея. Двічі бував у Римі у справах цього товариства, відбув паломництва до Лурду. Своєю душпастирською ревністю, участю у громадському житті, зокрема в акції за встановлення патріархального устрою УКЦеркви, – з'єднав собі загальну любов і пошану своїх парохіян, бо служба Богові, рідній Церкві та українському народові зв'язані нерозлучно в Ювілята.

Бажаємо о. Ювілятові дальших успіхів у його жертвенній праці для добра Української Церкви та українського народу !

Іван Дурбак

КОМЕНТАР

В суботу, 25 грудня минулого року, на саме Різдво за григоріянським календарем, парохіянам церкви св. Анни у Воррінгтон, Пенсильвенія, роздано стінний відривний календар на 1972 рік, і колядник, мабуть укладу місцевого пароха, отця Роберта Москаля. Одне й друге - це річ прийнята в Америці, але...

На верхній частині цього календаря написано в українському перекладі ось що: "Католицька Церква св. Анни Візантійсько-Українського обряду, 1545 Істон Ровд, Воррінгтон, Пенсильвенія", а на нижній, відривній: "Церковний Стінний Календар на 1972 рік із мартирологією візантійського обряду", отже вже без додатку "українського". Воно й не дивно, бо ця частина календаря видана видавництвом Візантійської Семінарії у Пітс-бургу за апробатою архієпископа Коціска та архидієцезального цензора монс. Дунди. Що ж, поширювати виданий другою архидієцезією календар не гріх, лиш звичайний нетакт, який може навіть причинитися до ширення баламутства, бо не один мирянин, прочитавши на ньому оцю апробату готов подумати, що нема у нас Митрополита Сенишина, а є Архієпископ Коціско...

Від довгих років Сестри Василиянки при Ліндлей Авеню у Філядельфії друкують у своїй друкарні відривні календарі обох стилів. Чому отже наші духовні власті не подбають про те, щоб вони були поширені по всій нашій митрополії? Не друкують Сестри, так тоді це може зробити видавництво "Америка". В цей спосіб можна й грошей придбати, і запобігти інколи невдатним імпровізаціям місцевих парохів.

Колядник, мабуть укладу о. Москаля, попереджений вступом його ж таки пера за підписом "Фадер Баб". Щоб словечком він згадав у ньому про Мовчазну Церкву і про терпіння власного народу; але де там! Видно, що цей нарід йому не такий близький, коли нашу стару колядку "Бог Предвічний", якою у нас звичайно починалось колядування, поміщено аж на чотирнадцятій сторінці, бо на першій поміщено по-англійському "Тиху ніч". Колядка це не погана й поширена по цілому світі, але, хто ж за нас співатиме "Бог Предвічний", коли в Україні не дають, а тут нею покидаються? Ірландці, чи може італійці?...

Чи і в цім випадку наші церковні власті не могли б видати загальний колядник для вжитку всіх, або офіційно поручити один із уже виданих, бо колядування у нашій церкві - річ не маловажна.

Як кожного року, так і 1971-го Сестри Василиянки на Факс Чейс у Філядельфії видали річник їхньої школи - Манор Джуніор Каледжу, в якому на шостій сторінці помістили портрет Святійшого Отця, а на наступній сторінці - три світлини: Верховного Архієпископа Кир Йосифа Сліпого, Митрополита Амбросія Сенишина і... Кардинала Кроля. Очевидно, що Кир Йосиф VII у Сестер Василиянок ще не заавансував на Верховного Архієпископа УКЦеркви і тому під його світлиною є напис: "Гис Еміненсі Джозеф Кардінал Сліпий". Як дивно: большевицькій владі на Україні не пролізе крізь горло слово "Верховний Архієпископ"; нашим сестрам Василиянкам також. А як це сталося, що Сестри Василиянки кооптували Кардинала Кроля до нашої церковної ієрархії - це вже залишиться таємницею їхньої дипломатії, якщо це так можна назвати. Митрополит Сенишин для Сестер - це чомусь тільки "Метрополітен-Арчбішоп оф Філядельфія - Бизантин Райт".

Отче Парох, і Сестри Василиянки, та усі ви, що крутите назвою нашого обряду й іменем нашої церкви, коли нам не вірите, то прочитайте собі листа Святійшого Отця до нашого Верховного Архієпископа від 7 липня, 1971 року, в якому він між іншим написав таке:

"При цій нагоді, Преподобний Брате, прийми запевнення нашої певної, повної батьківської опіки й любови до Тебе й Католицької Церкви Українського обряду"... А може ви й Святійшому Отцеві не вірите, або може поправити його хочете?...

/BM/

Замість квітів на могилу
 бл. п. Зиновії з Шашкевичів і Луциків Филипович, яка відійшла
 у Вічність дня 31 грудня 1971 року у Філадельфії, наступні ВШ.
 Пані і Панове зложили датки на такі цілі:

I. На Фонд Верховного Архiepіскопа Кир Йосифа VII

1. Діти і внуки	.50.00 дол	26. Д-р Микола Онуферко	10.00
2. Співпрацівники сина К. Филиповича	25.00	27. Ярослав Бобинський	10.00
3. Інж. Олександр Вонторський	25.00	28. Микола і Марія Луцькі	10.00
4. Д-р Ярослав і Надія Заліпські	25.00	29. Ярослав і Оксана Рудакевич	5.00
5. Інж. Володимир і Ірена Медухи	25.00	30. Мгр. Галина Барабах	5.00
6. Мгр. Юрій Вонторський	25.00	31. Олена Мосюк	5.00
7. Д-р Дмитро і Д-р Дарія Кострубяки	25.00	32. Іванна Кріль	5.00
8. Д-р Андрій і мгр. Лідія Лемішки	25.00	33. Неля Кліш	5.00
9. Д-р Мирослав і д-р Рома Навроцькі	25.00	34. Д-р Роман і Нуся Кос	5.00
10. Богдан і Марія Луців	20.00	35. Марія Дубницька	5.00
11. Родина Зеневичів і Кульбів	20.00	36. Михайло Карпин	5.00
12. Інж. Ярослав і Любов Татомирі	15.00	37. Інж. Іван і Софія Слонські	5.00
13. Нестор і Стефанія Филиповичі	10.00	38. Д-р Олександр і Оля Левицькі	5.00
14. Інж. Макар і Марія Каплисті	10.00	39. Еміліян Яремко	5.00
15. Інж. Володимир і Ірена Винницькі	10.00	40. Ілько і Кася Когут	5.00
16. Іван і Анастасія Пиртко	10.00	41. Інж. Михайло і Марія Романець	5.00
17. Степан і Ольга Лукасевичі	10.00	42. Володимир Жовнірчук	5.00
18. Інж. Михайло і Ольга Ковальчуки	10.00	43. Інж. Роман і Ірена Кравців	5.00
19. Мгр. Роман і Ірена Дяків	10.00	44. Володимир і Ірена Козак	5.00
20. Родина Бриковичів	10.00	45. Олександр і Зеня Соловій	5.00
21. Інж. Богдан і Євгенія Онуферко	10.00	46. Інж. Іван і Марія Куземські	5.00
22. Борис Гайдучок	10.00	47. Осипа Демчишин	5.00
23. Григорій і Мгр. Ірена Козак	10.00	48. Юрій і Маруся Луців	5.00
24. Інж. Степан і Олена Кульчицькі	10.00	49. Мирослава Прокопович	2.00
25. Інж. Методій Борецький	10.00	50. Д-р Володимир і Кекилія Луцишин	2.00
		Разом	569.00 дол

II. На Заповідник Маркіяна Шашкевича у Вінніпегу

1. Діти і внуки	.50.00	6. Інж. Макар і Марія Каплисті	20.00
2. Мгр. Ілько і Зеня Лобур та інж. Славко і Марта Стадник	30.00	7. Інж. Михайло і Марія Романець	10.00
3. Д-р Дмитро і д-р Дарія Кострубяк	25.00	8. Інж. Богдан і Мирослава Демчишин	10.00
4. Інж. Олександр Вонторський	25.00	9. Софія Гаврилишин з Дітьми	10.00
5. Д-р Андрій і мгр. Лідія Лемішки	25.00	10. Анна Гачкевич	5.00
		Разом	210.00 дол.

III. На Сиротинець Сестер Василіянок при Ліндлей Авеню

1. Євген і Ольга Филипович з сином Андрійком 20.00 дол.

Усім ВШ Жертводавцям, що зложили щедрі датки на згадані цілі в пам'ять
 нашої незабутньої Мами – наша щира подяка. Окрема вдячність для панства
 Богдана і Марії Луцивих за те, що так зразково цю збірку перевели.
 Хай Всевишній винагородить за все сторицею!

Філадельфія, місяць лютий, 1972 року.

Родина

З М І С Т

стор.

1. Привіт Їх Блаженству Верховному Архиепископові Кир Йосифові Сліпому у 80-тий день народження	3
2. Верховний Архиепископ Йомиф VII	5
3. Відзначення ювілейної дати в Римі	10
4. Слово о. Володимира Андрушкова	11
5. Слово др. Зиновія Гіля	11
6. Із промови Верховного Архиепископа під час ювілейних святкувань у Римі, 17 лютого, 1972 року	12
7. Комунікат представників Мирянської Наради в Римі	14
8. Спростовання	15
9. Др. Євген Гіль: Вимога великих починів для Української Католицької Церкви	16
10. Проф. Мирослав Лабунька: Коментар до становища Василянського Чину	19
11. Др. Юліан Колтун: Пропаща сила	23
12. Радіопрограма "Голос Мирян"	26
13. Speech by His Eminency Joseph Cardinal Slipuj	27
14. Prof. Roman Reynarowych: A Letter to His Eminence John Cardinal Krol	29
15. Prof. M. Labunka: On the 80-th Birthday of our Archbishop Major, His Beatitude Josyf Slipuj	31
16. Commentary	36
17. Др. Євген Гіль: Відкритий лист до всц. отця професора др. М. Соловія	37
18. "Прости їм Господи – бо вони не знають що роблять"...	40
19. До Філядельфійських святкувань	43
20. З приводу ювілею о. крл. Володимира Андрушкова	45
21. Коментар	46
22. Пожертви	47